

**Sesiunea a XX-a a Asambleei
Academiei de Științe a Moldovei**

Știința pentru viitorul Moldovei

Acad. Ion TIGHINEANU

Prim-vicepreședinte al AȘM

Chișinău

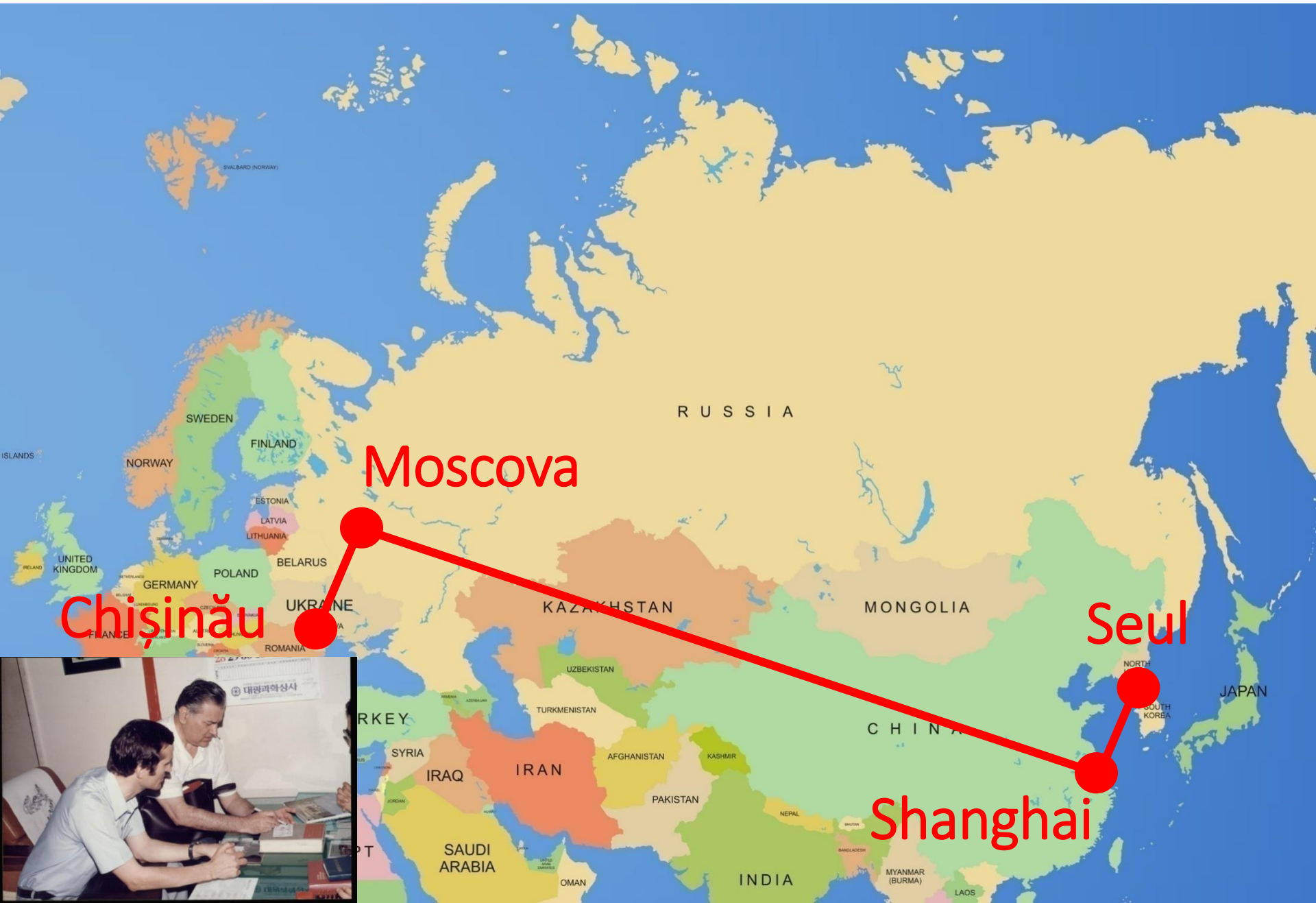
10 martie 2016

Cuprins

- 1. Rolul științei în dezvoltarea prosperă a țărilor**
- 2. Potențialul uman, pregătirea cadrelor**
- 3. Rezultatele activității științifice**
 - Eficiență, excelență științifică și vizibilitate internațională
 - Impact socio-economic
 - Suport pentru autoritățile publice
 - Publicații științifice și diseminarea cunoștințelor în societate
- 4. Inovarea - calea succesului**
 - Dinamica proiectelor de transfer tehnologic
 - Istории de succes
- 5. Integrarea în Spațiul European de Cercetare**
 - Dinamica proiectelor
 - Istории de succes
- 6. Concluzii**

Rolul științei în dezvoltarea prosperă a țărilor

VIZITA ÎN COREEA DE SUD - AUGUST 1991

Coreea de Sud – Anii 1950

Coreea – consumator de granturi fără șanse

„... Agențiile de dezvoltare în SUA au calificat Coreea drept un coșmar, ...o groapă fără fund ...”

“...American development agencies found Korea a nightmare, an albatross, a ‘rat-hole,’ a bottomless pit...” (Woo 1991: 46)

„... Congresul Statelor Unite a decis în 1956 să anuleze eligibilitatea țării pentru asistență de dezvoltare și a retrogradat-o la categoria „asistență de sprijin” pentru a menține standardele de consum.”

“...the US Congress decided in 1956 to remove Korea's eligibility for development assistance and to relegate Korea to the category of ‘supporting assistance’ to maintain consumption standards.” (Krueger 1998: 181)

Coreea de Sud – Anii '60

De la consumator de granturi fără șanse – La politici proactive în știință și tehnologie

În loc să subvenționeze consumul, Coreea a început a aloca fonduri pentru a sprijini o creștere economică durabilă, care, la rândul său, stimula dezvoltarea potențialului uman.

La mijlocul anilor '60, Coreea a adoptat politici proactive în știință și tehnologie.

Știința și tehnologiile

Primii pași:

1. Echipament pentru pregătirea practică în școli
2. Echipament și infrastructură pentru institutele de cercetare (KIST)

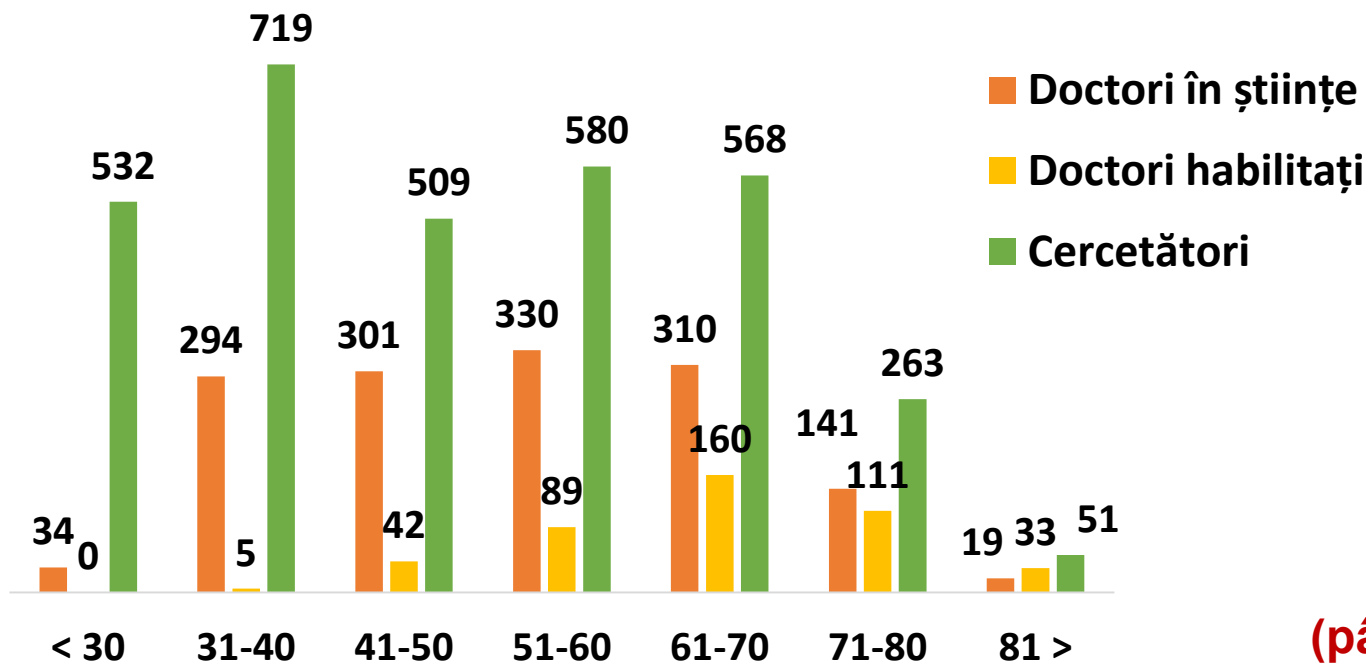
Potențialul uman,
pregătirea cadrelor

Secțiile de Științe ale AȘM

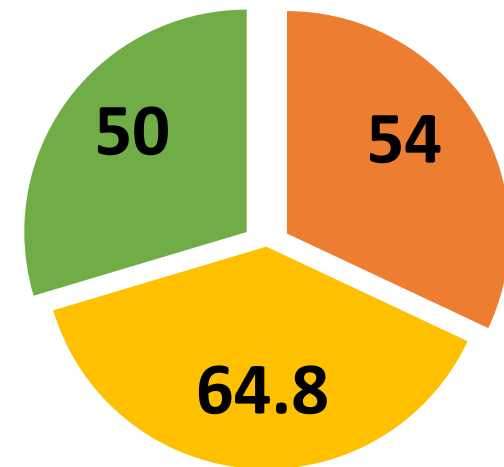
Secția de științe (SȘ)	Doctori habilitați		Doctori în științe		Cercetători științifici		
	Numărul	Vârsta medie	Numărul	Vârsta medie	Numărul	Vârsta medie	Până la 35 ani
SȘ Naturale și Exacte	144	67,8	533	54,2	1172	56,1	342
SȘ Medicale	98	61,2	215	49,7	563	45,3	128
SȘ Agricole	45	67,4	177	58,4	406	51,5	103
SȘ Sociale și Economice	51	61,6	192	48,9	392	45,9	114
SȘ Umanistice și Arte	57	67,1	181	51,4	371	49,9	84
SȘ Inginerești și Tehnologice	46	64,2	131	61,6	318	51,3	112
Total	441	64,8	1429	54,0	3222	50,0	883

Potențialul uman

Tipul organizației	Cercetători științifici			
	Numărul total	Doctori habilitați	Doctori în științe	Până la 35 de ani
Total	3222	441	1429	883
Inclusiv:				
Membrii instituționali	1506	200	668	425
Membrii de profil	1716	241	761	458
Inclusiv:				
Instituții de învățământ superior	833	126	417	259
Instituțiile de ramură	883	115	344	199

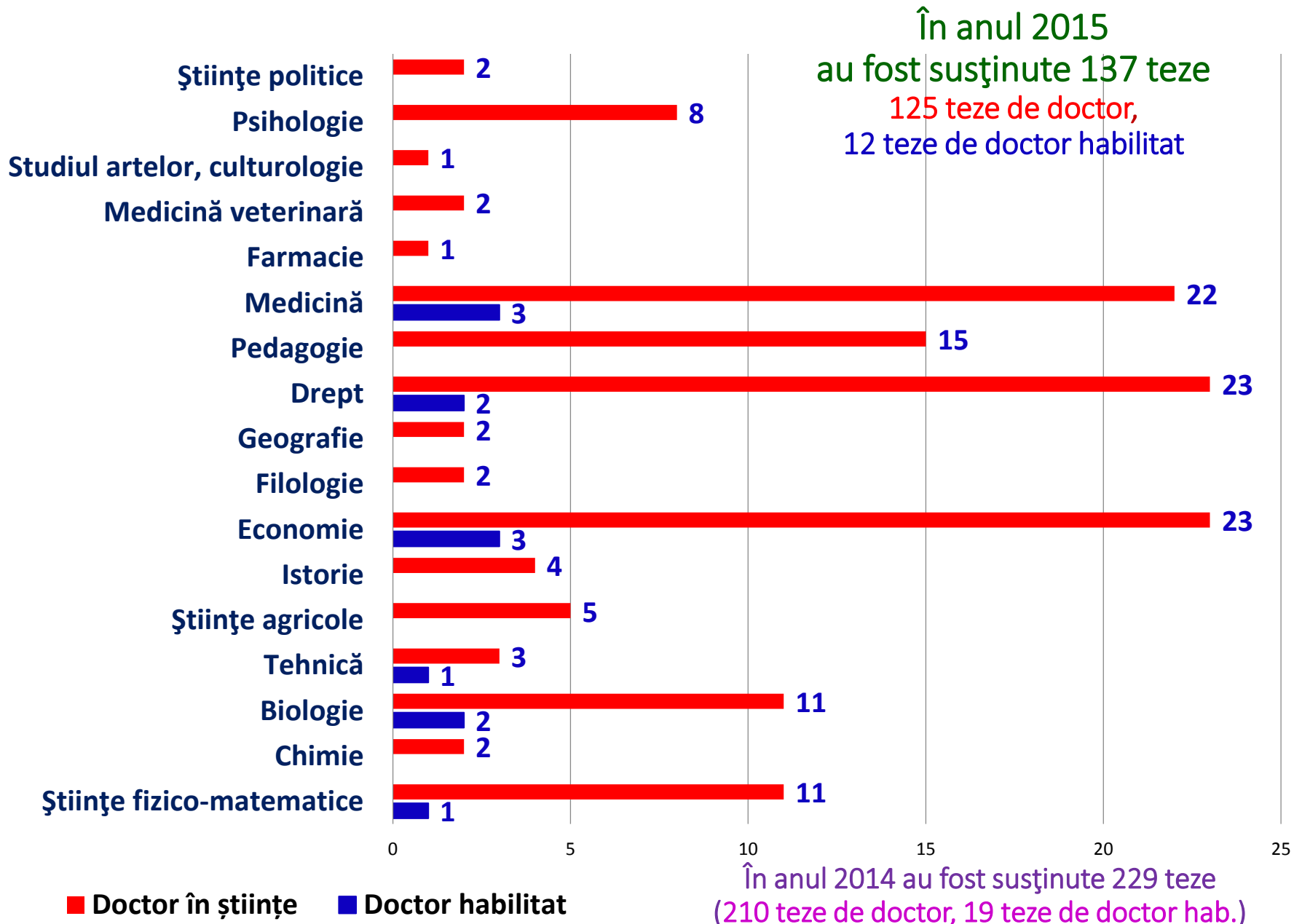

Vârsta medie (ani)

**Cercetători tineri
(până la 35 de ani) 27 %**

Conferirea gradelor științifice în 2015

Rezultatele activității științifice

Prioritățile de cercetare în context european

1. Materiale, tehnologii și produse inovative.
2. Eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie.
3. Sănătate și biomedicină.
4. Biotehnologie.
5. Patrimoniul național și dezvoltarea societății.

Hotărârile Parlamentului
150/14.06.2013 Hotărâre cu privire la aprobarea **direcțiilor strategice** ale activității din sfera științei și inovării pentru anii 2013-2020 // Monitorul Oficial 141-144/445, 05.07.2013

1. Sănătate, schimbări demografice și bunăstare
2. Securitate alimentară și silvicultură durabilă, apa și bioeconomie.
3. Energie sigură, curată și eficientă.
4. Transport inteligent, ecologic și integrat.
5. Combaterea schimbărilor climatice, utilizarea eficientă a resurselor și materiei prime.
6. Europa într-o lume în schimbare, societăți favorabile incluziunii, inovatoare și reflexive.
7. Societăți sigure – protejarea libertăților și securității Europei și ai cetățenilor săi.

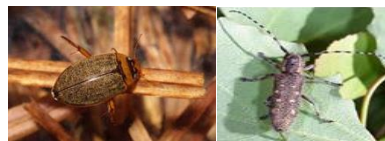
Sursa: Comisia Europeană, Programul Orizont 2020,
http://ec.europa.eu/research/horizon2020/index_en.cfm?pg=better-society

SECȚIA	CERCETĂTORI	MEMBRII ACADEMIEI	TINERI PÂNĂ LA 35 DE ANI	Finanțare, mln. Lei	PUBLIȚĂȚII	PUBLIȚĂȚII FI	PROIECTE NAȚIONALE	PROIECTE BILATERALE	PROIECTE INTERNAȚIONALE	CONTRACTE ECONOMICE	BREVETE
Naturii și Exacte	1172	32	342	129,2	2303	218	101	32	32	278	82
Inginerești și Tehnologice	563	9	128	37,8	517	44	33	15	9	45	25
Medicale	406	13	103	38,9	1069	33	80	3	2	0	32
Agricole	392	10	114	100,6	830	23	32	4	0	326	26
Sociale și Economice	371	7	84	36,01	864	13	51	2	12	8	0
Umanistice și Arte	318	14	112	35,4	1645	2	24	4	3	0	0
TOTAL	3222	86	883	415,2	7623	324	<u>318</u>	<u>65</u>	<u>78</u>	<u>657</u>	143

Cele mai relevante rezultate
științifice

Excelență științifică

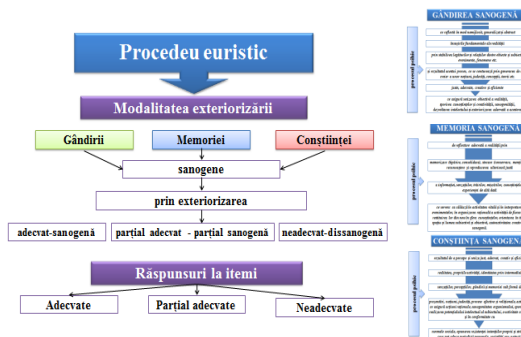
- A fost editată Cartea Roșie a R. Moldova, ediția a III-a.
- A fost fondată Rețeaua Internațională Interdisciplinară pentru Prevenirea Dezastrelor și de Atenuare a Poluării Mediului în Euroregiunea Dunărea de Jos (INPOLDE) (IZ).
- Au fost stabilite complexele faunistice de colebole, coleoptere și himenoptere în diferite biocenoze naturale ale Republicii Moldova (IZ).
- Au fost create concepte privind manifestarea memoriei, gândirii și conștiinței sanogene, și elaborate 3 procedee euristice care permit de a estima sanogenitatea reflectării componentelor constitutive corespunzătoare ale blocului neuropsihic cognitiv la om (IFS).
- A fost elaborată și verificată în practică tehnologia de tratare/potabilizare a apei subterane de la fabrica de panificație din or. Tiraspol (ICh).
- Au fost obținuți compuși noi care pot fi utilizați pentru tratarea unor boli de natură fungică și bacteriană (ICh).
- Au fost elaborate principiile de asigurare a calității biomasei de *Spirulina platensis* în condiții de stres oxidativ, cauzat de condițiile industriale (IMB).
- Au fost identificate tulpini de microorganisme cu proprietăți valoroase și capacitatea de creștere activă în medii cu concentrații mari de poluanți organici persistenti (IMB).

Rhantus suturalis *Saperda populnea*

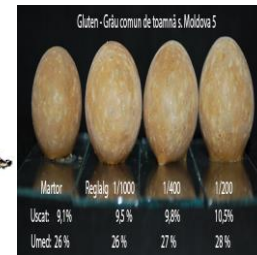
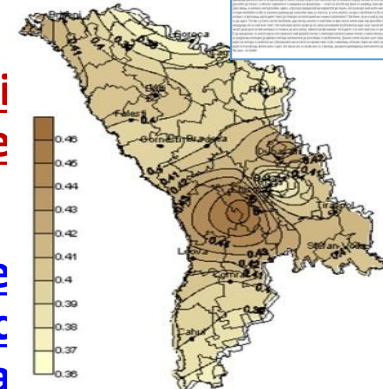
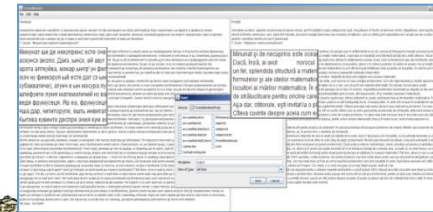
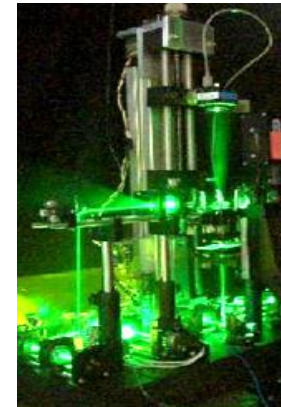

Benthophilides brauneri *Hymenaphorura ioni*

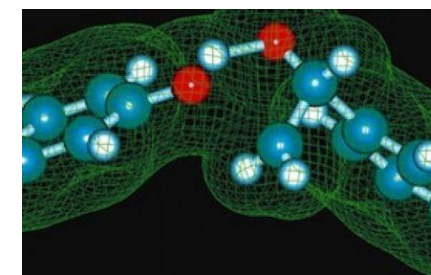
Exceelență științifică

- Au fost elaborate generatoare de impulsuri pentru durificarea prin electroeroziune a suprafețelor pieselor de mașini din oțel și au fost obținute acoperiri cu rezistența la uzare de zeci de ori mai mare decât a pieselor nedurificate (IFA).
- A fost elaborat microscopul holografic pentru construcția digitală 3D a structurii interioare și a suprafeței obiectelor biologice *Orobanche cumana* (semințe) (IFA).
- A fost elaborat un instrumentar pentru digitizarea textelor de limbă română scrise cu caractere chirilice și alfabet mixte din sec. XVII-XX (IMI).
- A fost realizată harta digitală a teritoriului Republicii Moldova „Expunerea sistemelor teritoriale către manifestarea riscurilor climatice” (IEG).
- Au fost elaborate tehnologii inofensive de protecție integrată a plantelor prin utilizarea substanțelor biologice active în controlul impactului agenților patogeni. S-a demonstrat eficientizarea tratării semințelor culturilor cerealiere înainte de semănat cu ajutorul preparatului Regalg (IGFPP).
- Au fost create și implementate un set de soiuri de triticale în diverse regiuni ale țării, cu potențial ridicat de producție (IGFPP).

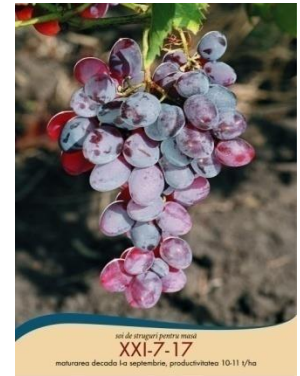
Exceleență științifică

- A fost evaluat și rectificat fondul de arbori seculari din Republica Moldova (313 arbori din 150 de amplasamente) în calitate de resurse genetice din sectorul forestier (GB).
- Au fost create 8 genotipuri noi de nuc care posedă calități înalte de rodnicie și conținut de miez: Surpriz – 59,3 %, De Vălcineț - 54,4 %, Dolna – 53,5 % (GB).
- A fost stabilită componența floristică a dendrofloriei cultivate din Republica Moldova (1490 taxoni) (GB).
- Au fost elaborate mecanisme genetico-moleculare și fiziologice pentru rezistența florii-soarelui (*Helianthus annuus* L.) la patogeni (*Orobanche cumana* Wallr.), implementate în mai multe localități ale țării (Univ. AȘM).
- A fost obținut ulei esențial din plante oleaginoase medicinale (ecotipuri de mentă), cu potențial antimicrobian și antioxidant (USM).
- Au fost create noi molecule anticancer și a fost elaborată metodologia de sinteză dirijată a inhibitorilor moleculari performanți de proliferare a cancerului cervical și a cancerului pancreatic (USM).

Excelență științifică

- Au fost selectați, testați, omologați, multiplicați și implementați 28 de soiuri, hibrizi, linii și forme parentale de plante cu o productivitate, calitate și rezistență sporită.
- A fost menținut și multiplicat fondul genetic de plante și animale de prăsilă ce constituie peste 21 mii de genotipuri (ICCC "Selecția", IF "Porumbeni", IHTA, UASM, IȘPBZMV, CCRGA "Acvagenresurs").
- Prin metoda hibridării interspecifice și selecției individuale a fost creat, testat și omologat un nou soi de grâu comun de toamnă AMOR (Bț-26-15), nivelul de producție constituie 6,38 t/ha, cu 1,26 t/ha mai mare comparativ cu martorul. (Institutul "Selecția").
- Au fost creați și omologați pentru anul 2016 trei hibrizi noi de porumb „Porumbeni 310”, „Porumbeni 383” și „Porumbeni 461”, care posedă o stabilitate înaltă a producției la boabe de 14-15 t/ha, fiind superior hibrizilor externi cu 1-2 t/ha (Institutul de Fitotehnie "Porumbeni").
- Se află în testarea de stat hibridul nou de porumb cu bob alb "Chișinău 295 wxl" cu conținut sporit de lizină 4,0-4,5 % și 98-100 % amilopectină în bob (Univ. Agrară de Stat din Moldova) .
- După mai bine de 15 ani de investigații și testări oficiale de Stat în anul 2015 a fost omologat un nou soi de viță de vie de struguri pentru masă "Tudor" (Institutul de Horticultură și Tehnologii Alimentare).
- A fost omologat un soi de ardei dulce "Inovator", care se caracterizează printr-o productivitate mai sporită cu 15-20 % față de martor, cu fructe mari (150-170 g), grosimea pericarpului – 4-5 mm, conținutul de vitamina C – 175 mg%, rezistent la condiții de stres termohidric (Institutul de Horticultură și Tehnologii Alimentare).

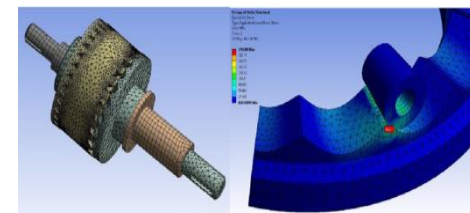
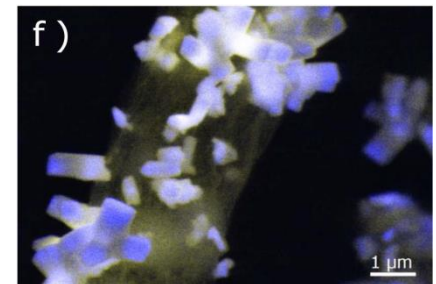
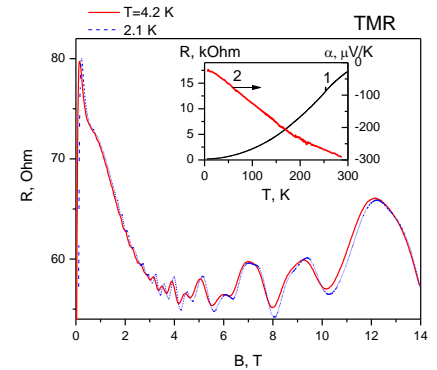
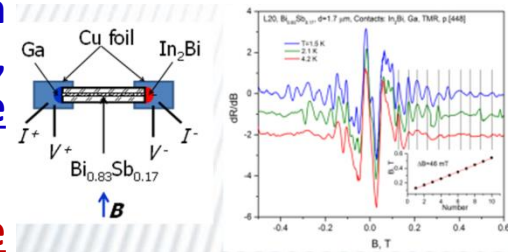
Excelență științifică

- Au fost elaborate, perfecționate și implementate 23 de tehnologii, secvențe tehnologice, procedee și metode de cultivare a plantelor și întreținere a animalelor, de atenuare a eroziunii și menținerii fertilității solului, de păstrare dirijată îndelungată și procesare eficientă a materiei prime agricole.
- Au fost testate și recomandate pentru aplicare 17 preparate noi de combatere a agenților patogeni și a organismelor nocive.
- A fost implementat Sistemul de testare agrochimică a solurilor și tehnologia de aplicare a îngrășămintelor în gospodăria agricolă SRL "Climăuți Agro", raionul Dondușeni pe o suprafață de 7000 ha. Efectul economic – 845 lei/ha (Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "N. Dimo").
- A fost aprobată o rasă nouă de pești cu solzi dispersați la Consiliul tehnic - științific al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare (Centrul pentru Cercetare a Resurselor Genetice Acvatice "ACVAGENRESURS").
- A fost creat nucleul de prăsilă de oi metise (♀Țigaie x ♂Benthaimer) în ferma de ovine a SRL "Donastas-Com", Sărăteni, r-nul Leova, având o producție de lapte mai mare în medie cu 12,2 % (Institutul Științifico – Practic de Biotehнологii în Zootehnie și Medicină Veterinară).
- Au fost elaborate și testate 18 rețete de nutrețuri combinate cu valoare deplină pentru diferite grupe fiziologice de suine, realizate din materie primă autohtonă, utilizând soft-ul „HIMBRIMIN” (Institutul Științifico – Practic de Biotehнологii în Zootehnie și Medicină Veterinară).

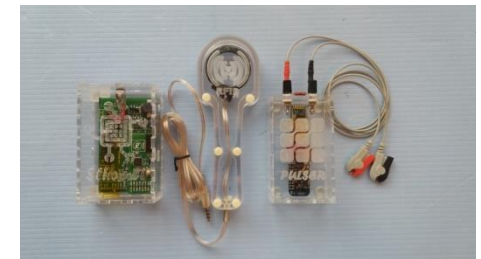
Exceelență științifică

- A fost elaborată o metoda nouă de creare în microfibre a interfeței izolator topologic–supraconductor In_2Bi , în care a fost înregistrat în premieră efectul oscilații echidistante în câmp magnetic transversal, explicat prin apariția fermionilor Majorana, efect cu perspectivă de aplicare în calculatoare cuantice (IEN).
- Au fost obținute materiale noi pentru aplicații în generatoare termoelectrice în baza straturilor monocristaline de Bi_2Te_3 cu o valoare sporită a conductibilității și forței termoelectromotoare la temperatura camerei (IEN).
- Au fost dezvoltate tehnologii de producere a unei noi generații de nanomateriale multifuncționale flexibile pentru aplicații în electronică, fonică, senzorică și biomedicină, e.g. nanoarhitecturi ZnO , MoO_3 , TiO_2 , Ga_2O_3 - GaN etc. (UTM, IEN).
- S-a efectuat testarea și s-a demonstrat operabilitatea Stațiilor terestre ale Centrului Tehnologii Spațiale UTM pentru conexiunea lor într-o rețea comună cu Agențiile Spațiale ROSA și ESA (UTM).
- A fost elaborat modelul tridimensional al transmisiei planetare precesionale prin simulare dinamică și analiza cu elemente finite. A fost asamblat standul de încercări experimentale a transmisiilor precesionale de putere (UTM).
- A fost dezvoltat un model fizic nou pentru laserul cu puncte cuantice și feedback optic aplicat în sisteme de comunicații cu un grad sporit de securizare (UTM).

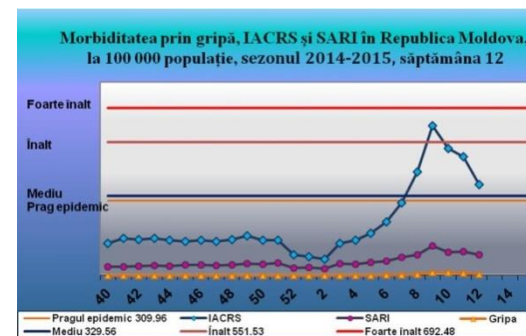
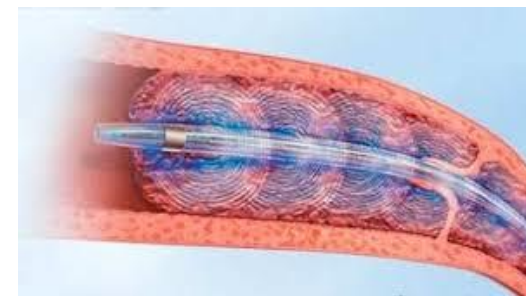
Exelență științifică

- A fost elaborat și s-a început completarea soft-ului computerizat Portalul TB Moldova, care depozitează date relevante despre fiecare pacient cu tuberculoză din țara noastră, ce asigură monitorizarea evoluției bolii și a eficacității tratamentului (Inst. de ftziopneumologie Ch. Draganiuc).
- S-a confecționat prototipul de stimulator al joncțiunii esogastrice încarcabil prin transfer de energie fără fir, care duce la creșterea tonusului sfincterului esofagian inferior și reprezintă una din metodele alternative de tratament al bolii de reflux gastroesofagian (SCR).
- S-a introdus programul computerizat WHONET în monitoringul antibiotic-rezistenței microbiene, la nivel de instituție medicală. Au fost elaborate recomandări privitor la optimizarea monitoringului antibiotic-rezistenței microbiene în instituțiile medico-sanitare (USMF N. Testemițanu).
- Au fost identificați factorii de risc implicați în apariția accidentului vascular cerebral repetat, patologiilor chirurgicale ale tractului digestiv, maladiilor chirurgicale endocrine, patologiei ginecologice la adolescente, anevrismelor de aortă, artritei reumatoide etc.
- A fost elaborată și implementată „Fișa de evaluare a factorilor de risc pentru accidente vasculare cerebrale”, necesară pentru cunoașterea expresiei și ponderii fiecărui factor de risc pentru AVC în populația Republicii Moldova (Inst. de Medicină Urgentă).

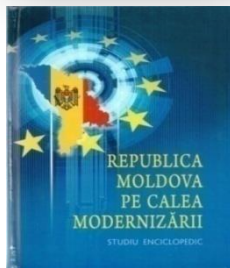
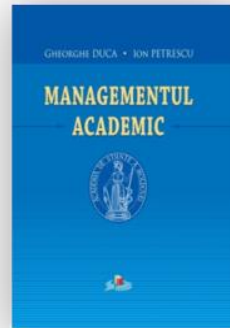
Exceleență științifică

- S-a stabilit valoarea de predictor al remodelării coronariene și miocardice, după intervenții cardiace, al celulelor progenitoare endoteliale circulante, conținutul sangvin redus al cărora se asociază cu riscul dezvoltării complicațiilor cardiovasculare majore (Inst. de Cardiologie).
- Au fost evaluate particularitățile antigenice ale virusurilor gripale izolate în R. Moldova (CNSP).
- S-a elaborat metodologia, planningul și mapping-ul pre- și intraoperator de rând cu navigarea intraoperatorie și ghidarea ultrasonografică, care au permis majorarea gradului de rezecție tumorală și păstrarea funcțiilor creierului (Inst. de Neurologie și Neurochirurgie).
- Au fost obținute în premieră în Republica Moldova matrici decelularizate ale ficatului, care ulterior ar putea fi utilizate pentru transplantare. (USMF)
- Au fost elaborate metode microchirurgicale de tratament al glaucomului, rinitei cronice hipertrofice, algoritmul de diagnosticare a polineuropatiei deimielinizante inflamatorii, de tratament a infecției cu virus *herpes simplex* etc.
- Au fost elaborate recomandări pentru recuperarea chirurgicală anatomo-funcțională și estetică a bolnavilor după eradicarea tumorii în scopul restabilirii precoce a funcțiilor de respirație, deglutiție și vorbire (Inst. Oncologic).

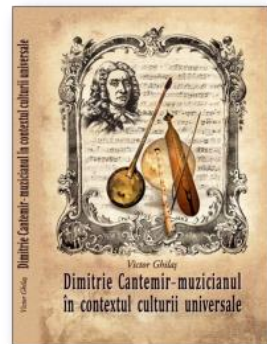
Excelență științifică

- A fost elaborată metodologia de evaluare a competitivității naționale a Republicii Moldova (INCE).
- Au fost elucidate posibilele configurații geopolitice și geostrategice la nivel global și regional, prin prisma realităților curente și viitoare de dezvoltare a Republicii Moldova (ICJP).
- Au fost identificate unele modele de acțiune în soluționarea problemelor socio-economice și politice cu care se confruntă Republica Moldova.
- A fost elaborat studiul fundamental dedicat managementului academic. (*Managementul academic*, Gh. Duca, I. Petrescu, 2015. 680 p., BȘC).
- A fost realizat Studiul enciclopedic „Republica Moldova pe calea modernizării”, în care au fost identificate particularitățile evoluției social-politice a Republicii Moldova.
- Au fost elaborate și publicate standardele de calitate ale instituțiilor de învățământ general și instrumentele aferente acestora (I. Șt. ale Educației).
- A fost fundamentat sistemul e-Educație de formare continuă a cadrelor didactice și manageriale preuniversitare din perspectiva dezvoltării competențelor profesionale (Univ. de Stat din Tiraspol)

Excelență științifică

- A fost stabilită structura portalului de resurse lingvistice pentru limba română care va conține dicționare generale, dicționare bilingve specializate, baza de date terminologice, corectorul ortografic, gramatical și stilistic, studii și articole de cultivare a limbii române etc. (IF)
- A fost definită teoria dialogică a textului literar ca sistem teoretic cu o structură integrală de concepte fundamentale (IF).
- A fost elaborat studiul profund dedicat unuia din cele mai dramatice evenimente din istoria națională – Pacea de la București din 1812. (*Pacea de la București*, I. Jarcuțchi, V. Mischevca, CEP USM, 2015, 408 p.)
- A fost elaborat pentru prima oară în muzicologia autohtonă studiul care pune în valoare personalitatea lui D. Cantemir în evoluția muzicii universale (*D. Cantemir - muzicianul în contextul culturii universale*. Ghilaș V., 2015, 496 p., IPC).
- Au fost identificate realizările, problemele și dificultățile în predarea-învățarea și evaluarea patrimoniului cultural în sistemul învățământului gimnazial.
- Au fost descoperite 6 monumente noi în urma verificării întreprinse asupra a 11 obiective arheologice (USM).

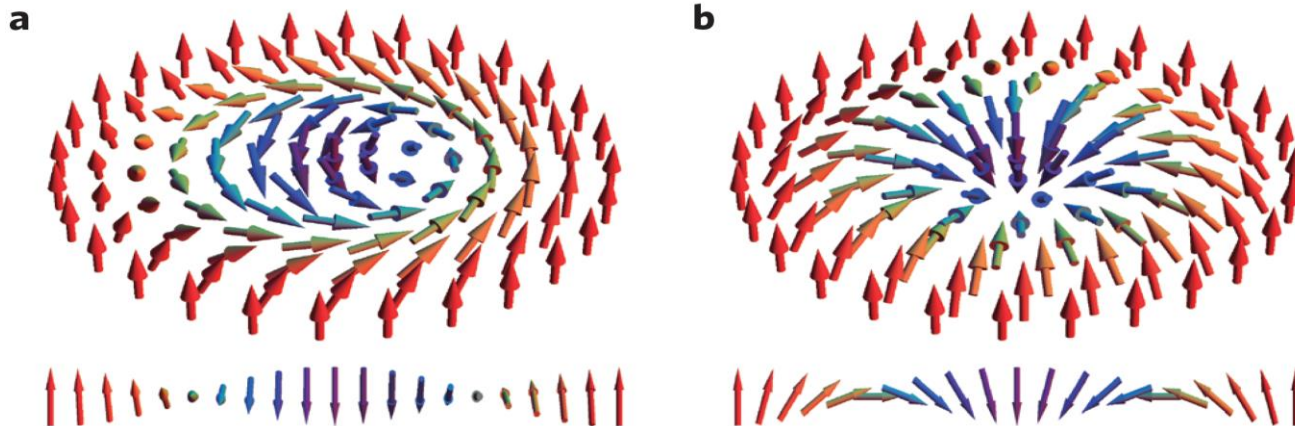
REZULTATE MARCANTE

DESCOPERIREA UNUI NOU ARANJAMENT DE SPINI DE TIP NEEL-SKYRMION CU ROTATIA SPINILOR IN PLAN RADIAL

Institutul de Fizică Aplicată

Esenta principala a lucrarii consta in descoperirea unui nou aranjament de spini de tip Neel-skyrmion cu rotatia spinilor in plan radial. Materialele cu aranjarea spinilor de tip skyrmion reprezintă un avantaj pentru designul dispozitivelor informationale performante de generatie noua datorită dimensiunilor nanometrice și posibilității de manipulare a structurii acestora cu campuri de intensitate mică.

<http://www.phys.asm.md/ro/personalpages/vtsurkan>

ARTICLES

PUBLISHED ONLINE: 7 SEPTEMBER 2015 | DOI: 10.1038/NMAT4402

nature
materials

Néel-type skyrmion lattice with confined orientation in the polar magnetic semiconductor GaV_4S_8

I. Kézsmárki^{1,2*}, S. Bordács¹, P. Milde³, E. Neuber³, L. M. Eng³, J. S. White⁴, H. M. Rønnow⁵, C. D. Dewhurst⁶, M. Mochizuki^{7,8}, K. Yanai⁷, H. Nakamura⁹, D. Ehlers², V. Tsurkan^{2,10} and A. Loidl²

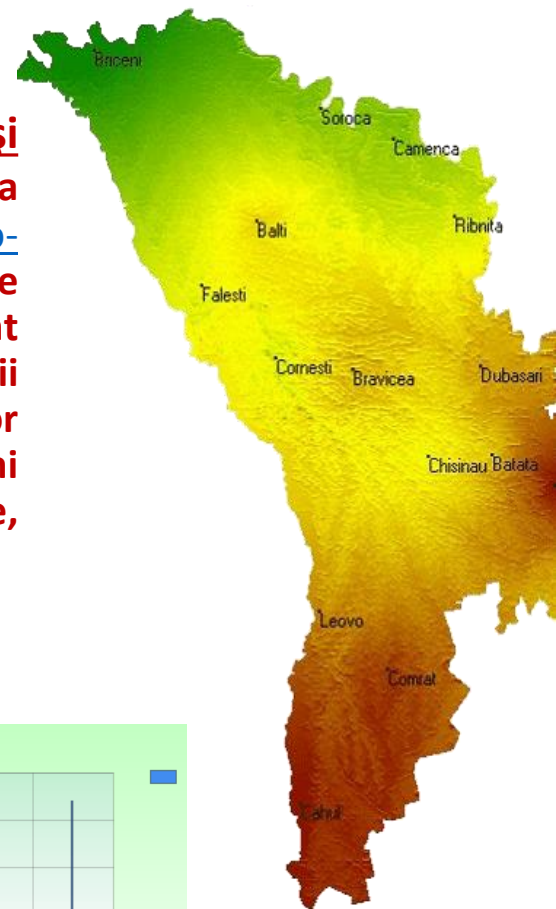
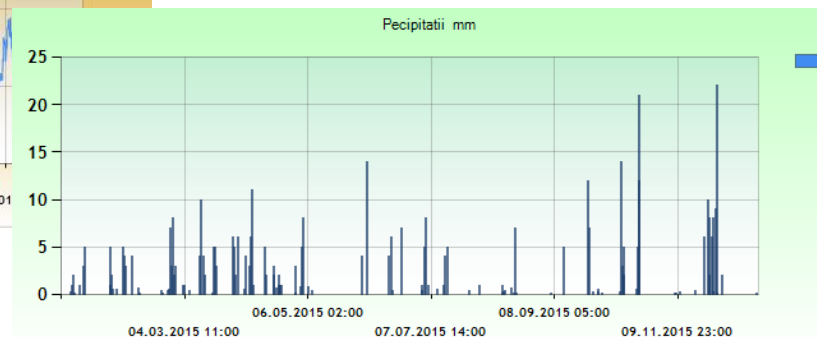
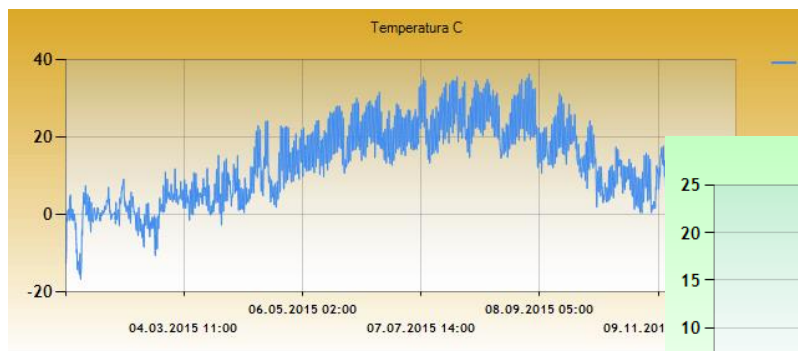
**Nature Materials,
Impact Factor: 36.5**

SISTEM DE MANAGEMENT AL BOLILOR ȘI DĂUNĂTORILOR LA VIȘA DE VIE

Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor
Todiraș V., Tretiacova T., Popa A.

A fost elaborat un Sistem de management al bolilor și dăunătorilor la vișa de vie. În scopul operării sistemului de control a organismelor dăunătoare a fost stabilit și îmbunătățit site-ul (<http://econet/VieProj.aspx>). Site-ul web include calculator grade-zi, date meteorologice *online* și modele pentru luare a deciziilor de management a bolilor și dăunătorilor în Republica Moldova. Fișierele cu informații importante privind particularitățile dezvoltării patogenilor și altor obiecte nocive sub influența factorilor de mediu, descrierea în imagini electronice a bolilor, dăunătorilor și a daunelor, precum simptome, importanță economică și pragurile sunt componente ale sistemului.

PREMIUL NAȚIONAL 2015

➤ pentru implementarea conceptului Noii Sănătăți Publice în Republica Moldova

Ion Bahnarel — doctor habilitat în medicină, profesor universitar; **Liuba Corețchi** — doctor habilitat în biologie, conferențiar cercetător; **Oleg Lozan** - doctor habilitat în medicină, profesor universitar; **Vasile Jovmir** — doctor habilitat în medicină, profesor universitar; **Leonid Voloșciuc** — doctor habilitat în biologie, profesor cercetător; **Victoria Ivanov** — doctor habilitat în medicină, profesor cercetător.

➤ pentru lucrarea științifică „Teoria ereditară a cancerului pulmonar”

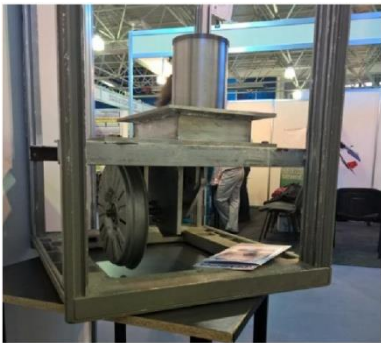
Valentina Stratan — doctor în biologie; **Vladimir Șutchin** — doctor habilitat în medicină, cercetător științific principal; **Valeriu Bâlba** — doctor habilitat în medicină, conferențiar cercetător .

IMPACT SOCIO-ECONOMIC

Impact economic – noi elaborări ingineresti

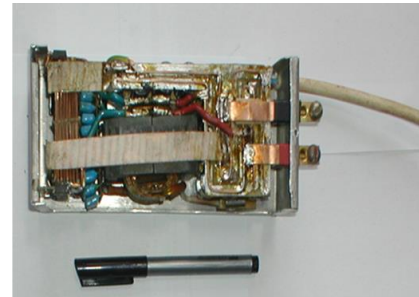
- **Sistem energetic în baza mașinii Stirling (IEN)** (a fost semnat un contract de licență exclusivă cu întreprinderea SA ASPA, Orhei în vederea producerii și implementării sistemului energetic)

- **Dispozitiv hipotermic pentru aplicații neurologice** (pentru a reduce perioada de reabilitare post accident vascular cerebral). (IEN)

- **Microinverter pentru panouri fotovoltaice** (cu perturbații reduse asupra rețelei și consum redus de materiale) (IE)

- **Aparat pentru transmiterea mișcării și mobilizarea regiunii cervicale** pentru aplicații în medicină și kineo-terapie (UTM)

- **Aparat electronic de sudare** (cu excluderea injecției armonicilor în rețeaua de alimentare) (IE)

Impact economic: sectorul agro-alimentar

- Instituțiile din cadrul Secției Științe Agricole a AȘM în anul de referință au realizat 326 de contracte economice cu diferiți agenți economici, obținând suplimentar mijloace speciale în sumă de peste 57 ml lei (ITA "Mecagro", IF "Porumbeni", UASM, ICC "Selectia", IHTA, IPAPS "N. Dimo", IȘPBZMV, CCRGA "Acvagenresurs").
- Au fost elaborate 28 și implementate în producție 20 de numiri de mașini, echipamente și dispozitive de tehnică pentru agricultură (MecAgro).
- Au fost îndeplinite peste 120 de contracte cu agenți economici din țară și peste hotare, executate 369 de comenzi, comercializată producție tehnico-științifică în valoare de 32,7 ml lei, din care, pe piața internă - 22,4 ml lei, pe cea externă – 10,3 ml lei (MecAgro).
- Efectul economic real obținut de la comercializarea și exploatarea producției tehnico-științifice a constituit 7,9 ml lei/an (MecAgro).
- A fost implementat Sistemul de testare agrochimică al solurilor și tehnologia de aplicare a îngrășămintelor în gospodăria agricolă SRL "Climăuți Agro", raionul Dondușeni pe o suprafață de 7000 ha. Efectul economic – 845 lei/ha (Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului "N. Dimo").
- Pentru prima dată în R. Moldova fost înființată o experiență cu 20 de soiuri de cătină albă din cele mai valoroase, omologate în România, Ucraina, Federația Rusă, Germania (Universitatea Agrară de Stat din Moldova).

Suport pentru autoritățile publice

Suport pentru autoritățile publice

- **Au fost propuse 10 măsuri de diminuare a costurilor și îmbunătățire a calității vieții cetățenilor Republicii Moldova (IE, INCE, ICJP)**
- **A fost elaborat raportul privind evaluarea competitivității economiei naționale (INCE)**
- **A fost elaborată strategia de dezvoltare integrată a raionului Orhei (INCE)**
- **A fost elaborată strategia de dezvoltare a comerțului interior din r. Rezina (UCCM)**
- **A fost elaborată strategia de dezvoltare a alimentației publice (UCCM)**
- **A fost elaborat Programul Național de control al cancerului în Rep. Moldova pentru anii 2016–2025 (SSM)**
- **A fost elaborată metodologia de calculare a normativelor de dotare energetică a sectorului agricol (INCE)**
- **Au fost elaborate recomandări privind utilizarea apelor subterane în scopul irigației (IGS)**
http://asm.md/index.php?go=noutati_detalii&n=7216&new_language=0

Consiliul Raional ORHEI

STRATEGIA DE
DEZVOLTARE INTEGRATĂ
A RAIONULUI ORHEI,
2016-2020

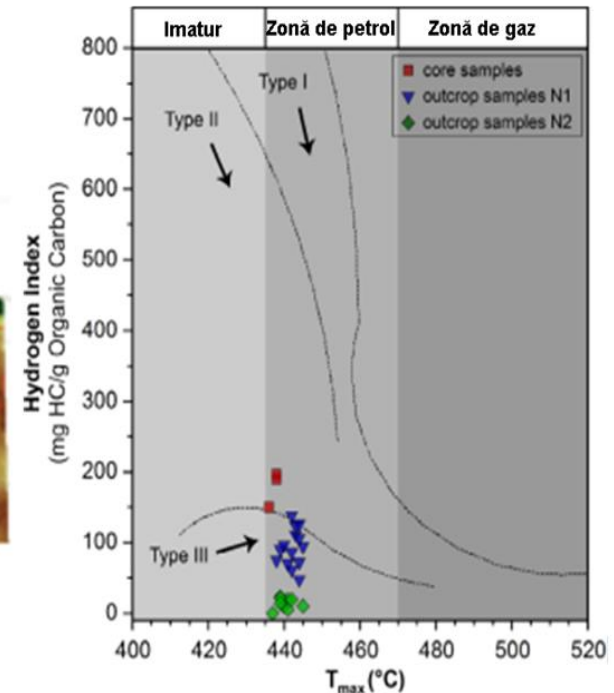
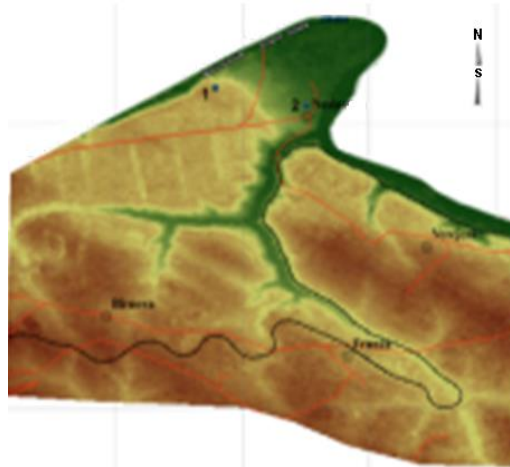
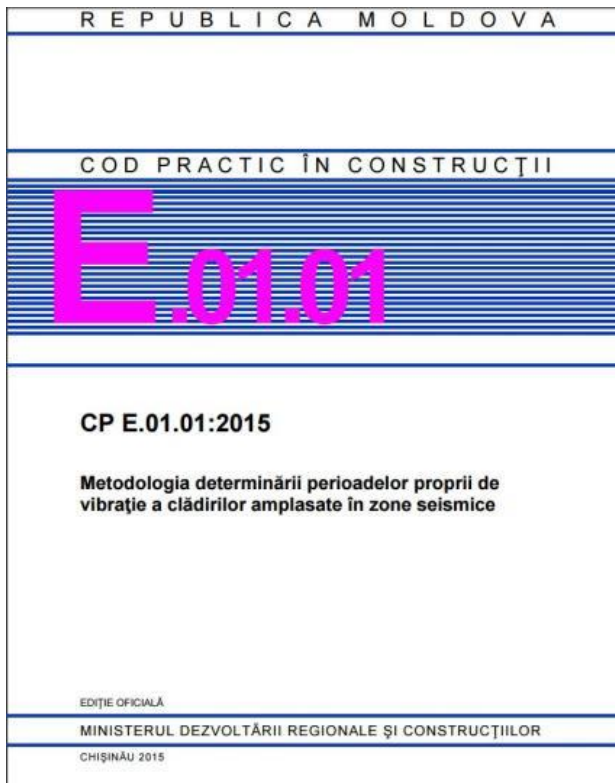
Elaborări seismologice și geologice puse la dispoziția autorităților publice și factorilor de decizie (IGS)

Proiectul de normativ în construcții

"Metodologia determinării perioadelor proprii de vibrație a clădirilor amplasate în zone seismice".

Evaluarea potențialului generativ al rocilor

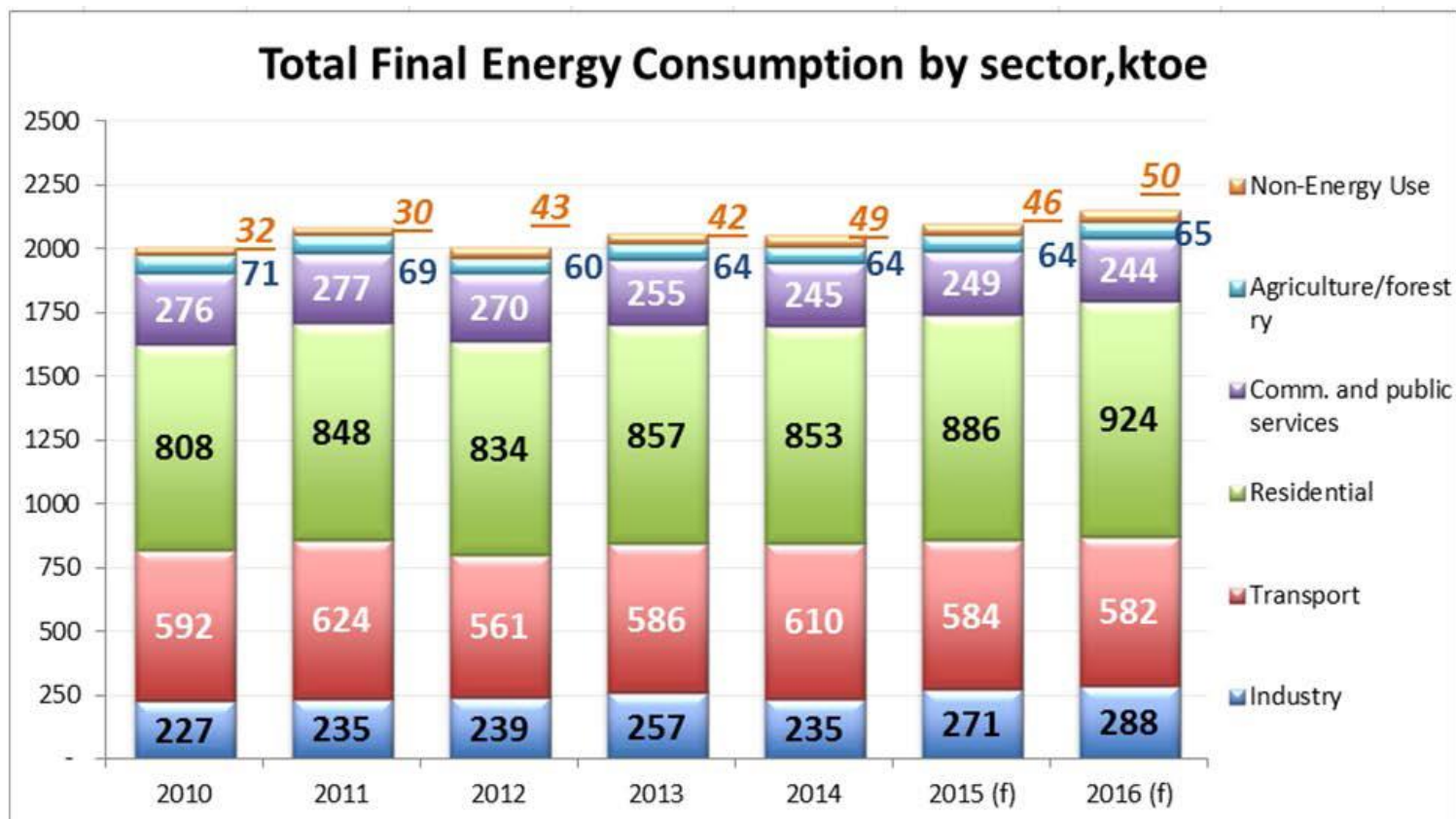
Neoproterozoicului superior ca sursă energetică neconvențională

Elaborări în domeniul energetic puse la dispoziția Ministerului Economiei și Ministerului Mediului (IE)

- Proгноza balanței energetice a Republicii Moldova pe termen scurt 2015-2016

- Proгноza consumului de resurse energetice în RM pe termen scurt

Analiza tarifelor la energia electrică, care a demonstrat posibilități de reducere cu cel puțin 9 %
(http://asm.md/index.php?go=noutati_detalii&n=7058&new_language=0)

A fost efectuat auditul energetic la 5 întreprinderi

Suport pentru autoritățile publice în domeniul dezvoltării societății informaționale

DISCUS - Platformă de discuții privind problemele de dezvoltare a societății informaționale

Studii privind informatizarea Autorităților Publice Locale din Moldova în baza experienței țărilor Visegrad

Scop: promovarea modelului european de aplicare eficientă a politicilor societății informaționale / instrumentelor de e-guvernare în Republica Moldova pentru a consolida participarea sectorului academic, administrației locale, mediului de afaceri, societății civile și mass-media în procesul de luare a deciziilor, utilizând experiența țărilor V4 (Visegrad).

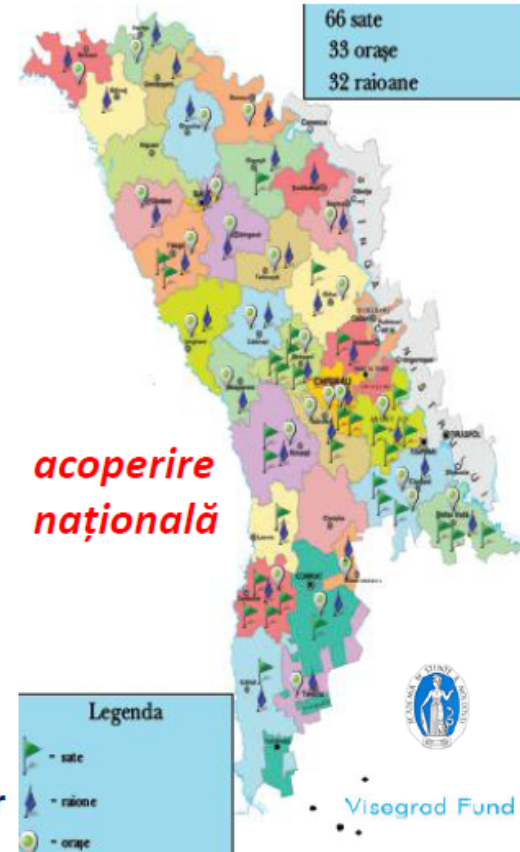
- ~ 430 participanți
- 31 - primari,
- 4 - viceprimari,
- 24 - secretari ai consiliilor locale
- 40 - specialiști ai APL
- 17 - Șefi direcții
- 27 - reprezentanți ai societăți civile

~ 70 Prezentări, ~40 vorbitori
2 vizite de studiu: Polonia, Slovacia

~ 4600 vizitatori unici

~ 45 ore transmisiuni online

~ 1100 viziuni online a evenimentelor

www.discus.idsi.md

Publicații științifice

PUBLICAȚII ȘTIINȚIFICE

Manuale 321

Monografii 139

Articole în reviste recenzate naționale, inclusiv 1551

Articole în reviste recenzate naționale categoria A 10

Articole în reviste recenzate naționale categoria B 797

Articole în reviste recenzate naționale categoria C 546

Articole în alte reviste / culegeri naționale și
internaționale 256

Articole în reviste cu factor de impact 324

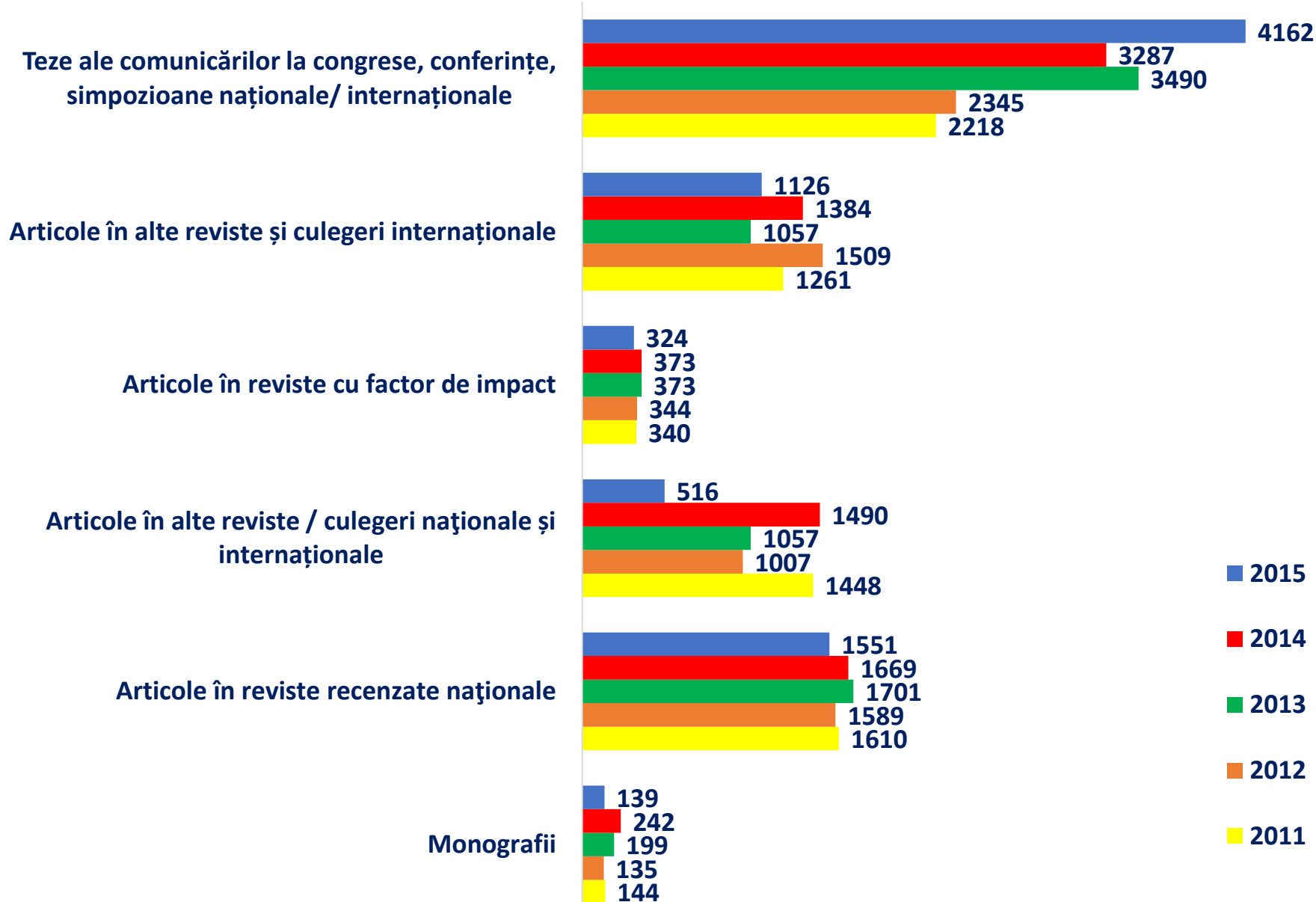
Articole în alte reviste și culegeri internaționale 610

Teze ale comunicărilor la congrese, conferințe,
simpozioane naționale/ internaționale 4162

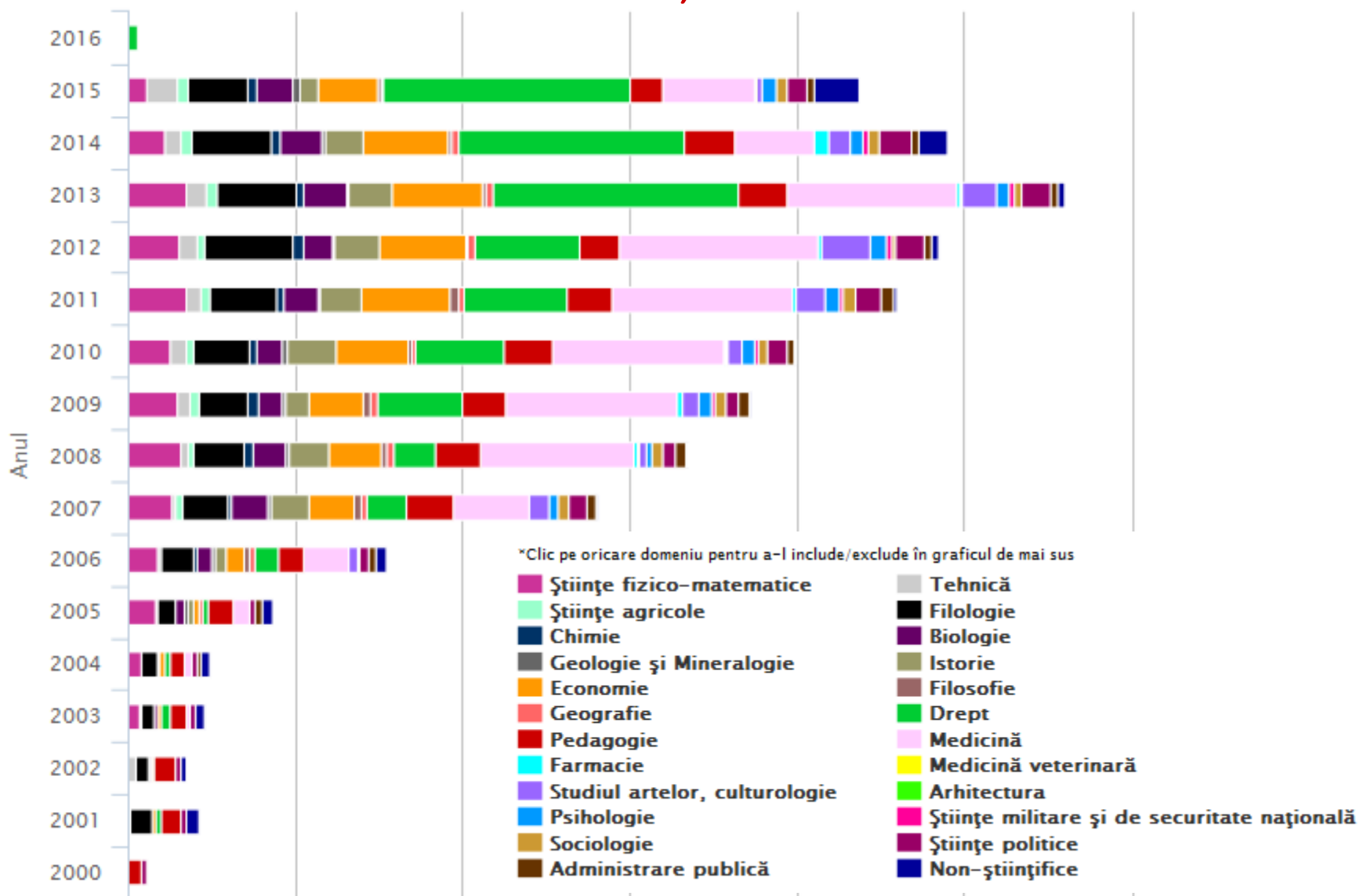
Brevete de invenție 143

Total publicații –
7623
(9798 în 2014)

Dinamica creșterii numărului de publicații științifice

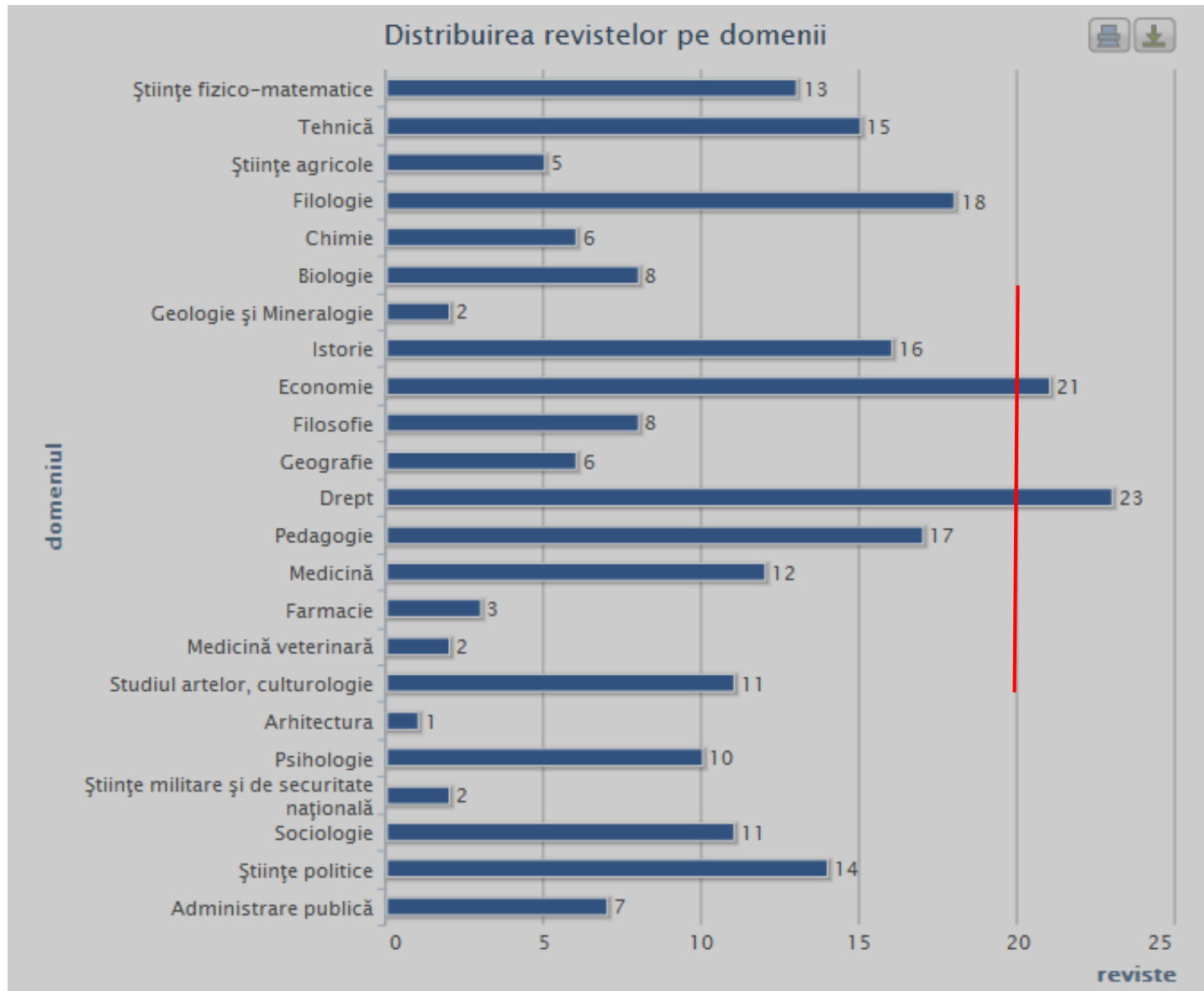

Dinamica numărului de articole pe domenii publicate în revistele științifice din RM acreditate, disponibile în format electronic, 2015

Sursa: Instrumentul Bibliometric Național (IBN), www.ibn.idsi.md

Distribuirea revistelor științifice acreditate pe domenii ale științei, 2015

Sursa: Instrumentul Bibliometric Național (IBN), www.ibn.idsi.md

Dinamica înregistrării revistelor din RM în BD internaționale și DOAJ (Directory of Open Access Journals)

Reviste în **Thomson** – 1
Reviste în **SCOPUS** – 4
Reviste în **DOAJ** – 15
Reviste în **IBN** – 59

Web of Science: Republica Moldova

Articole publicate în reviste cotate ISI și citări

Search

Return to Search Results

My Tools ▾

Search History

Marked List

Citation Report: Approximately **9,886**

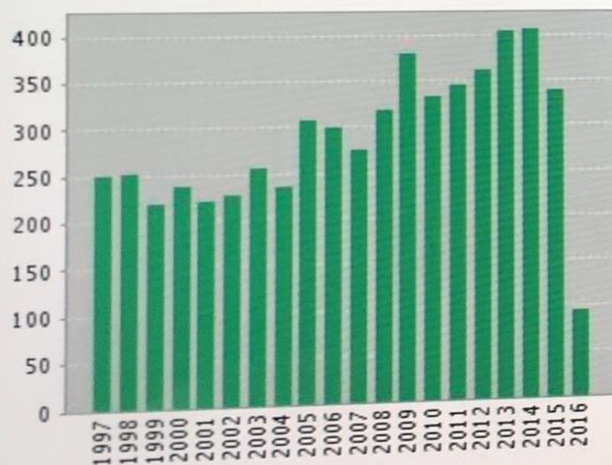
(from All Databases)

În câteva luni va fi atinsă cifra de 10000

You searched for: ADDRESS: (Moldova) OR ADDRESS: (Moldavia) ...[More](#)

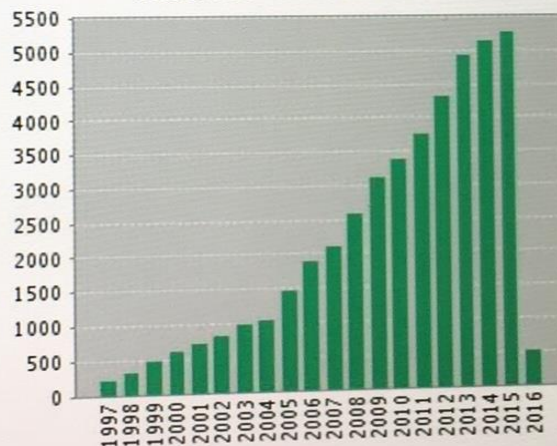
This report reflects citations to source items indexed within All Databases.

Published Items in Each Year

The latest 20 years are displayed.
[View a graph with all years.](#)

Citations in Each Year

The latest 20 years are displayed.
[View a graph with all years.](#)

Results found: 9886

Sum of the Times Cited [?]: 44075

Sum of Times Cited without self-citations [?]: 36390

Citing Articles [?]: 31185

Citing Articles without self-citations [?]: 28568

Average Citations per Item [?]: 6.99

h-index [?]: 77

Sort by:

Times Cited -- highest to lowest ▾

◀ Page 1 of 989 ▶

2012 2013 2014 2015 2016 Total Average

Web of Science: Republica Moldova

Articole publicate în reviste cotate ISI și citări

Search

Return to Search Results

My Tools

Search History

Marked List

Citation Report: Approximately 9,886

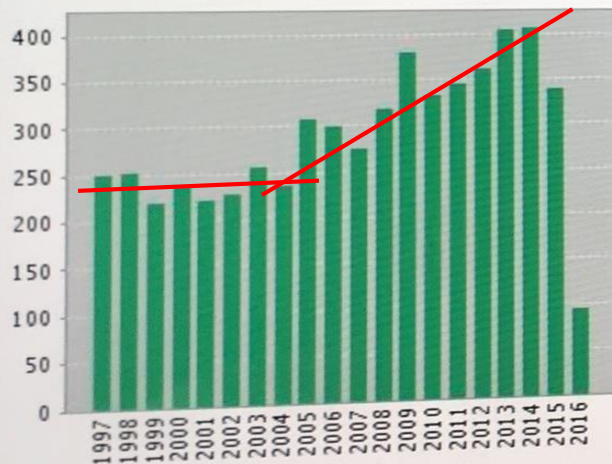
(from All Databases)

You searched for: ADDRESS: (Moldova) OR ADDRESS: (Moldavia) ...More

This report reflects citations to source items indexed within All Databases.

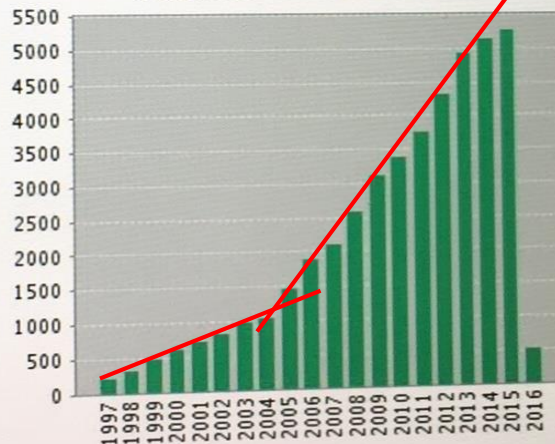
Hirsch index: 77

Published Items in Each Year

The latest 20 years are displayed.
[View a graph with all years.](#)

Citations in Each Year

The latest 20 years are displayed.
[View a graph with all years.](#)

Results found:	9886
Sum of the Times Cited [?]:	44075
Sum of Times Cited without self-citations [?]:	36390
Citing Articles [?]:	31185
Citing Articles without self-citations [?]:	28568
Average Citations per Item [?]:	6.99
h-index [?]:	77

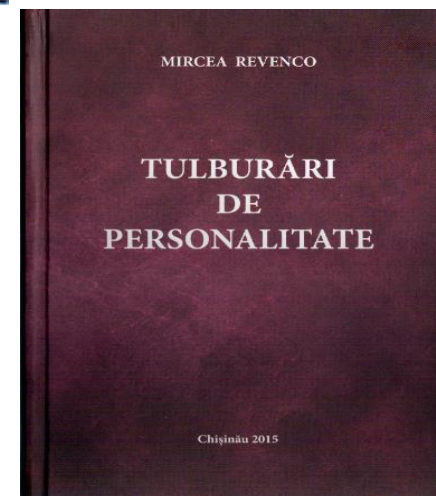
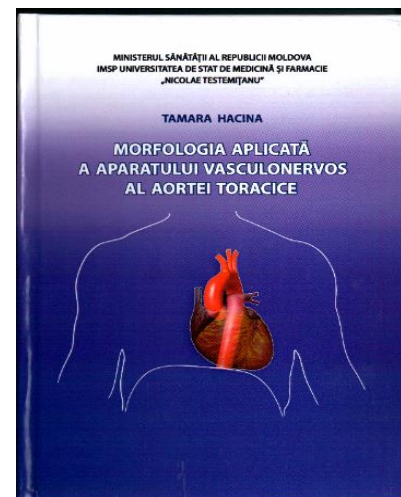
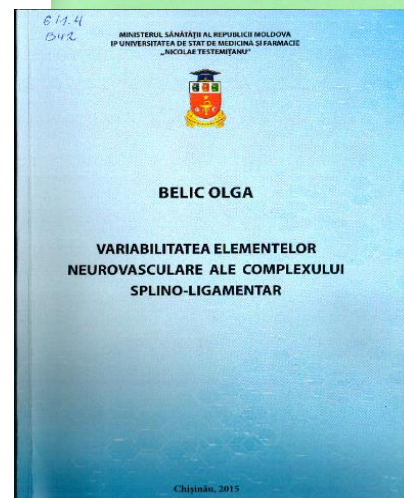
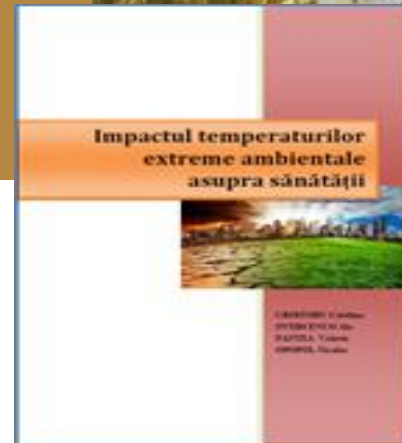
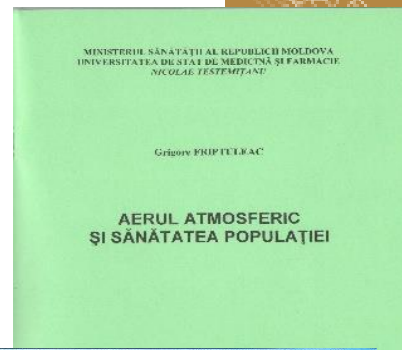
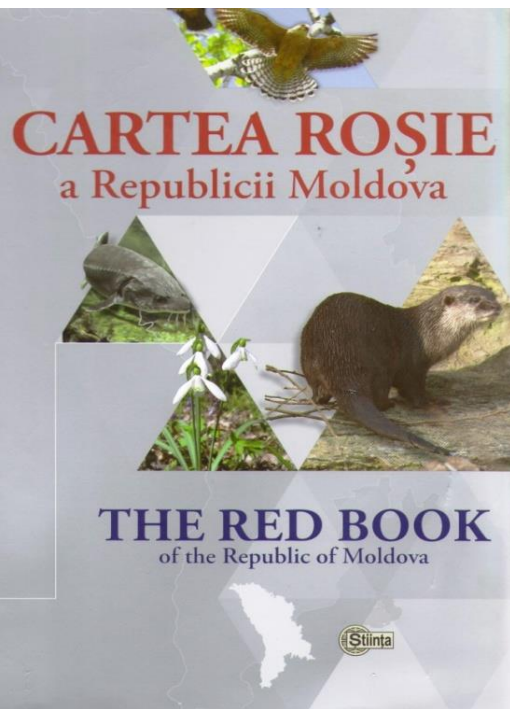
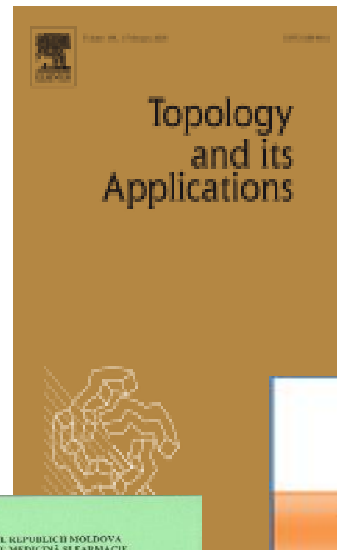
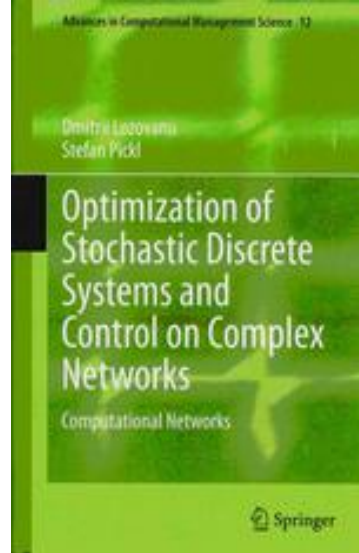
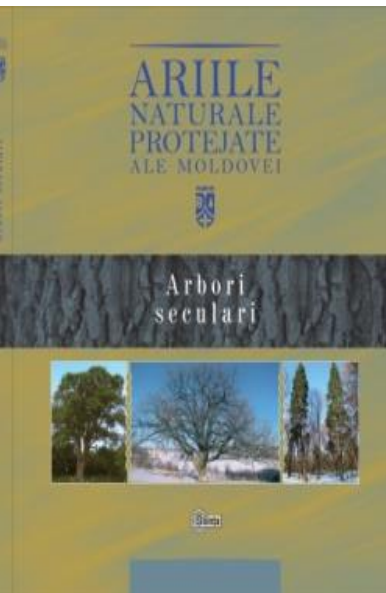
Sort by: Times Cited -- highest to lowest

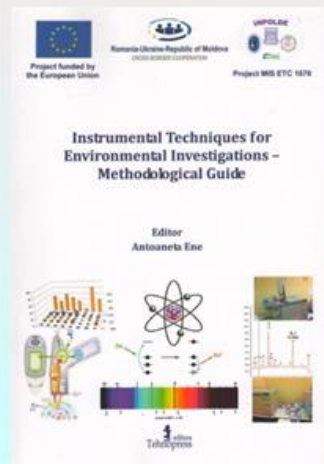
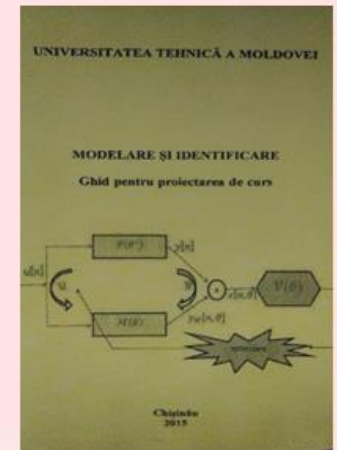
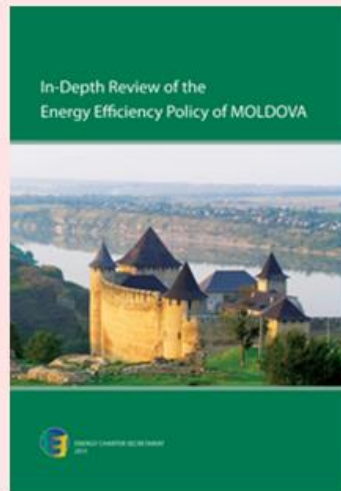
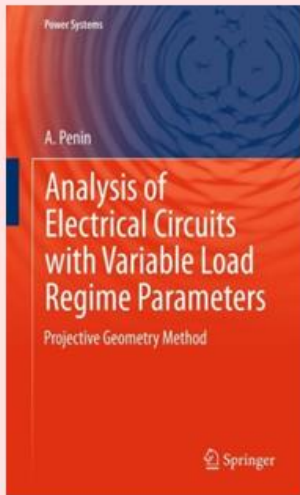
Page 1 of 989

Clasamentul internațional al Centrelor de cercetare, Webometrics.info, februarie 2016

ranking	World Rank ▲	Institute	Size	Visibility	Rich Files	scholar
1	346	Academy of Sciences of Moldova	282	1009	293	242
2	1572	Institute of Mathematics and Computer Science ASM	2606	3631	1432	509
3	1786	Information Society Development Institute ASM	206	5207	1432	579
4	3976	Institute of Applied Physics ASM	2495	5869	3033	2546
5	4283	Institute of Power Engineering ASM	4404	6719	3272	1297
6	5773	Institute of European Integration and Political Sciences ASM	4096	7010	4948	1894
7	6605	Institutul Național de Cercetări Economice (Institute of Economics, Finances and Statistics) ASM	4220	6965	4116	4315
8	6836	Institute of Philology ASM	5112	7027	5444	4315
9	6865	Botanical Garden (Institute) ASM	5339	6878	6554	4911
10	6927	Institute of Chemistry ASM	5561	6956	6281	4911
11	6981	Institute of Electronic Engineering and Nanotechnologies ASM	5255	7034	6053	4911
12	7001	Institute of Ecology and Geography ASM	5709	7021	6337	4911
13	7046	Institute of Encyclopedic Research ASM	5391	7140	5561	3089
14	7105	Institute of Zoology ASM	5628	7118	5629	4911
15	7162	Institute of Physiology and Sanocreatology ASM	6353	7140	6464	4011
16	7186	Institute of Microbiology and Biotechnology ASM	5752	7140	6122	4911
17	7203	Institute of Geology and Seismology ASM	5194	7140	6554	4911
18	7218	Institute of Plant Protection and Ecologic Agriculture ASM	7014	7140	6464	4315
19	7333	Biblioteca Stiintifica Centrala A. Lupan ASM	7243	7140	6554	4911

Diseminarea cunoștințelor în
societate,
publicații relevante

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ИНСТИТУТ САДОВОДСТВА,
ВИНОГРАДАРСТВА, ВИНОВОДЕНИЯ И ПИЩЕВЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ДАДУ К.Я.
ВОНДАРЕНКО С.Г.

Publicația este CD, conținutul este liber
reproducibil în scopuri științifice și culturale
în cadrul activității de cercetare și învățământ
universitar în Republica Moldova

ИСТОРИЯ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ
ПО ВИНОГРАДАРСТВУ И ВИНОВАДЕНИЮ
В МОЛДОВЕ

Кишинев • 2015

Сборник научных трудов

Роман Москалик
Николай Гангал
Светлана Балова

Искоренение лейкоза
крупного рогатого
скота - современная
реальность

Сборник научных трудов

Москалик, Гангал, Балова

TEHNOLOGIA DE PRODUCERE
A STRUGURILOR DE MASĂ

TEHNOLOGIA DE PRODUCERE A STRUGURILOR DE MASĂ
Proiectul Cooperarea Agrară și
Distribuția Internă și Externă
ACED

Manual tehnologic

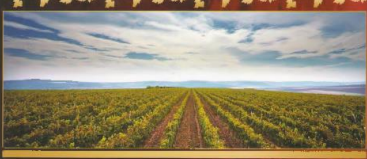
Gheorghe NICOLAESCU
Teodor CAZAC
Anatol CUMPARIC

Chișinău

Manualul este un rezultat al proiectului de cooperare
de genuri agricole realizat în cadrul proiectului
„Cooperarea Agrară și Distribuția Internă și Externă”
finanțat de către Uniunea Europeană și Guvernul Republicii
Moldova prin intermediul Agenției Naționale de Cooperare
Internă și Externă (ANCI) în cadrul proiectului
„Cooperarea Agrară și Distribuția Internă și Externă”

Boril GANA - Sergeniu ALEXANDROV

PAGINI DIN ISTORIA ȘI ACTUALITATEA
viticulturii

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI INDUSTRIEI ALIMENTARE
AL REPUBLICII MOLDOVA
ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI
IP INSTITUTUL DE CERCETĂRI PENTRU CULTURILE
DE CÂMP „SELECTIA”

MATERIALELE CONFERINȚEI ȘTIINȚIFICO-PRACTICE, REZULTATELE CERCETĂRIILOR
LA CULTURA PLANTELOR DE CÂMP ÎN REPUBLICA MOLDOVA

MATERIALELE CONFERINȚEI
ȘTIINȚIFICO-PRACTICE
„REZULTATELE CERCETĂRIILOR
LA CULTURA PLANTELOR DE CÂMP
ÎN REPUBLICA MOLDOVA”

Republica Moldova, Chișinău, 19 iunie 2015

Chișinău • 2015

UNIVERSITATEA AGRARĂ DE STAT DIN MOLDOVA
CATEDRA DE LEGUMICULTURĂ

Vladimir Andrieș

CULTURA CIUPERCILOR

Unitate de curs universitar

Chișinău 2015

Petr Locandean - Oleg Mazner - Ivan Syru

Создание новых типов
цигайских и
караульских овец в
Молдове

Разведение овец

INCE
Institutul Național de Cercetări Economice

EVALUAREA NIVELULUI DE SECURITATE NAȚIONALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA
(Ghid metodologic)

Elaborat în cadrul proiectului nr. 11.817.08.32A „DETERMINAREA METODELORE DE MĂSURARE MULTIDIMENSIONALĂ A NIVELULUI DE SECURITATE NAȚIONALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA ÎN FUNCȚIE DE VARIABILE ECONOMICE ȘI SOCIALE”

Chișinău, 2015

REPUBLICA MOLDOVA PE CALEA MODERNIZĂRII
STUDIU ENCICLOPEDIC

FILIALA DIN CHIȘINĂU A INSTITUTULUI INTERNAȚIONAL DE MONITORIZARE A RESPECTĂRII DEMOCRATICI PARLAMENTARISMULUI ȘI RESPECTĂRII DREPTULUI ELECTORAL AL CEAȚĂNILOR STATE (OSIM) ALE AIP CS (OSIMD AIP CS)

PROCESUL ELECTORAL ÎN REPUBLICA MOLDOVA
Realitate, tendințe și perspective

CHIȘINĂU, 2015

INSTITUTUL DE CERCETĂRI JURIDICE ȘI POLITICE AL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

VICTOR JUC

SECURITATEA NAȚIONALĂ ȘI POLITICA EXTERNĂ ALE REPUBLICII MOLDOVA ÎN CONTEXTEL TRANSFORMĂRIILOR STRUCTURALE DE SISTEM POSTRĂZBOI RECE

ACTIVITĂȚI NEMILITARE ALE ORGANIZAȚIEI TRATATULUI ATLANTICULUI DE NORD

Victor JUC
Silvia MITCU

DISCRIMINAREA, ABUZUL ȘI VIOLENȚA ASUPRA PERSOANELOR VÂRSTNICE

Editat cu suportul
CZECH REPUBLIC
DEVELOPMENT COOPERATION

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ИНСТИТУТ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ

АКУЛАЙ Елена

СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ПОЛИТИКИ РАЗВИТИЯ МАЛЫХ И СРЕДНИХ ПРЕДПРИЯТИЙ В РЕСПУБЛИКЕ МОЛДОВА

Кишинэу, 2015

INCE INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

STABILITATEA FINANCIARĂ A ECONOMIEI ÎN TRANZIȚIE

STABILITATEA FINANCIARĂ A ECONOMIEI ÎN TRANZIȚIE

Nicolai Tsveatcov

Conflictos políticos en la República de Moldavia: Retrospectivas y oportunidades

EDICIONES MONDIA

Léo-Paul Dana · Veland Ramadani
Editors

Forewords by
David Smallbone and Douglas Cumming

Family Businesses in Transition Economies

Management, Succession and Internationalization

Springer

Marica Dumitrescu

Liberal foreign trade policy valorification: case of Moldova

LAMBERT Academic Publishing

DIIALOGUL CIVILIZAȚIILOR
ETICA, EDUCAȚIE, LIBERTATE
ŞI RESPONSABILITATE ÎNTR-UN
LUMEA ÎN SCHIMBARE

МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНАЯ
КОНФЕРЕНЦИЯ
ДИАЛОГЪ ЦИВИЛИЗАЦИЙ
ЭТИКА, ОБРАЗОВАНИЕ,
СВОБОДА И ОТВЕТСТВЕННОСТЬ
В ИЗМЕНЯЮЩЕЙСЯ МИРЕ

DIIALOGUE OF CIVILIZATION
ETHICS, EDUCATION,
FREEDOM AND RESPONSIBILITY
IN THE CHANGING WORLD

ULUSLARARASI
MEDENİYETLER
DİYALOGU KONFERANSI
MEDENİYETLER DİYALOGU
ETİK, EĞİTİM,
SERBESTLİK VE SORUMLULUK
DEĞİŞEN DÜNYA
KOŞULLARINDA

DIIALOGUL CIVILIZAȚIILOR

Chişinău

Pantelimon YARZARI

SOCIOLOGIE POLITICĂ (Note de curs)

Chişinău
2015

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

CONSOLIDAREA ADMINISTRAȚIEI PUBLICE LOCALE: INSTRUMENTE ȘI MECANISME

Materialul conferinței internaționale științifico-practice

3-4 decembrie 2015

CHIȘINĂU, 2015

Universitatea de Stat din Moldova
Institutul de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei
Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova

coordonator Andrei Dumbrăveanu

Informarea vs manipularea electoratului

Chişinău, 2015

FORMAREA CADRELOR DIDACTICE PRIN VALORILE TOLERANȚEI

LILIA TURCAN (BALȚAT)

FORMAREA CADRELOR DIDACTICE PRIN VALORILE TOLERANȚEI

Оляна КИНДЫБАЛЮК

Энергетическая безопасность в контексте современных геополитических трансформаций

Клишинева, 2015

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Academia de Științe a Moldovei
Institutul de Științe ale Educației

EVALUARE CRITERIALĂ PRIN DESCRIPTORI în învățământul primar

Ghid metodologic

CLASA I

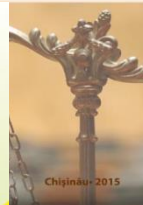

СОГЛАШЕНИЕ ОБ АССОЦИИИ МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИМ СОЮЗОМ И РЕСПУБЛИКОЙ МОЛДОВА

INSTITUTUL DE CERCETĂRI JURIDICE ȘI POLITICE A
ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Leonid CHIRTOACĂ

DREPT CIVIL. TEORIA GENERALĂ A OBLIGAȚIILOR

Chişinău-2015

INSTITUTUL DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

Standarde de calitate ale instituțiilor de învățământ general și instrumente de evaluare afereente acestora

- ✓ SĂNĂTATE, SIGURANȚĂ, PROTECȚIE
- ✓ PARTICIPARE DEMOCRATICĂ
- ✓ INCLUZIUNE EDUCATIONALĂ
- ✓ EFICIENȚĂ EDUCATIONALĂ
- ✓ EDUCAȚIE SENSIBILĂ LA GEN

Chişinău, 2015

Zinaida BOLEA, Natalia COJOCARU
(coord.)

Strategii de intervenție și consiliere psihologică în grupuri și organizații

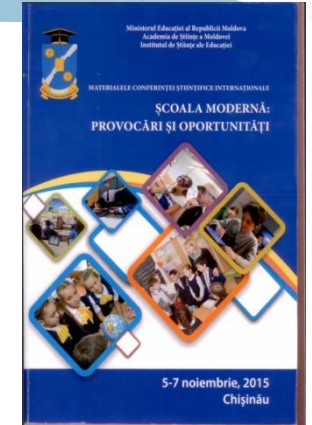
Цвятков Н. В.

Голос Гагаузии

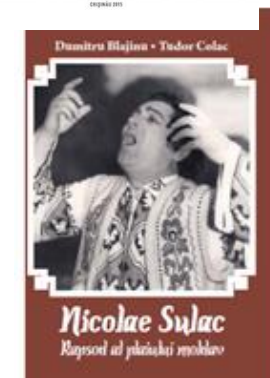
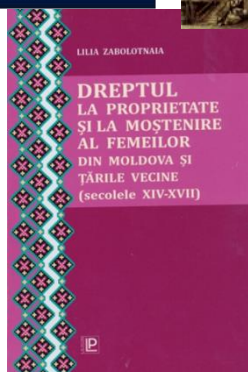
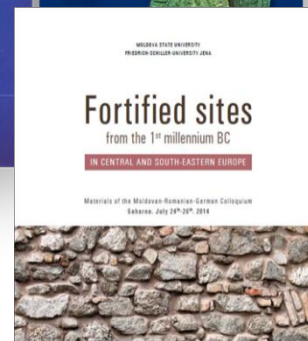
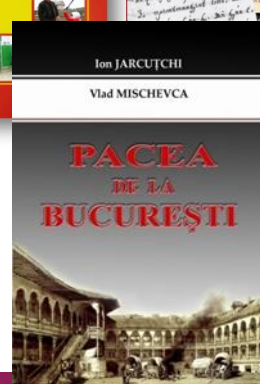
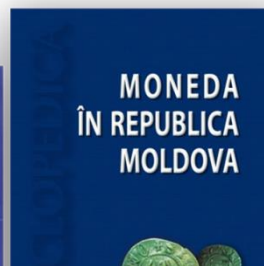
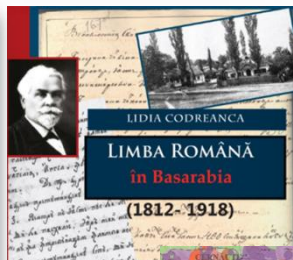
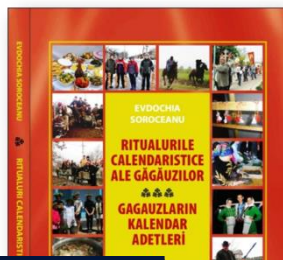
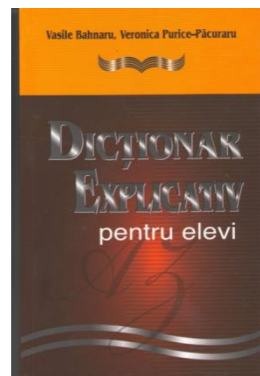
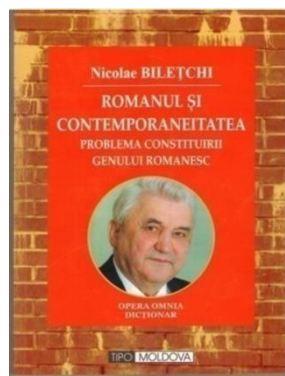
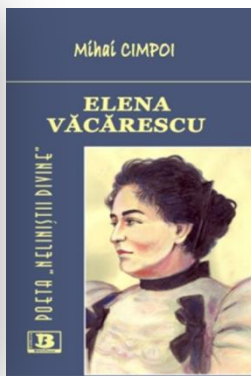
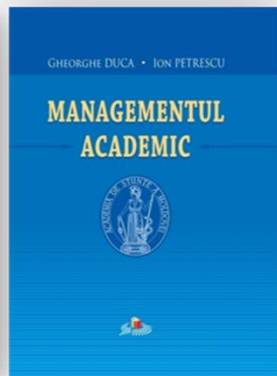
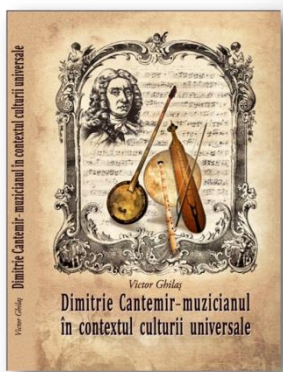
Гагаузская автономия
глазами её жителей

INTELLECT
2015

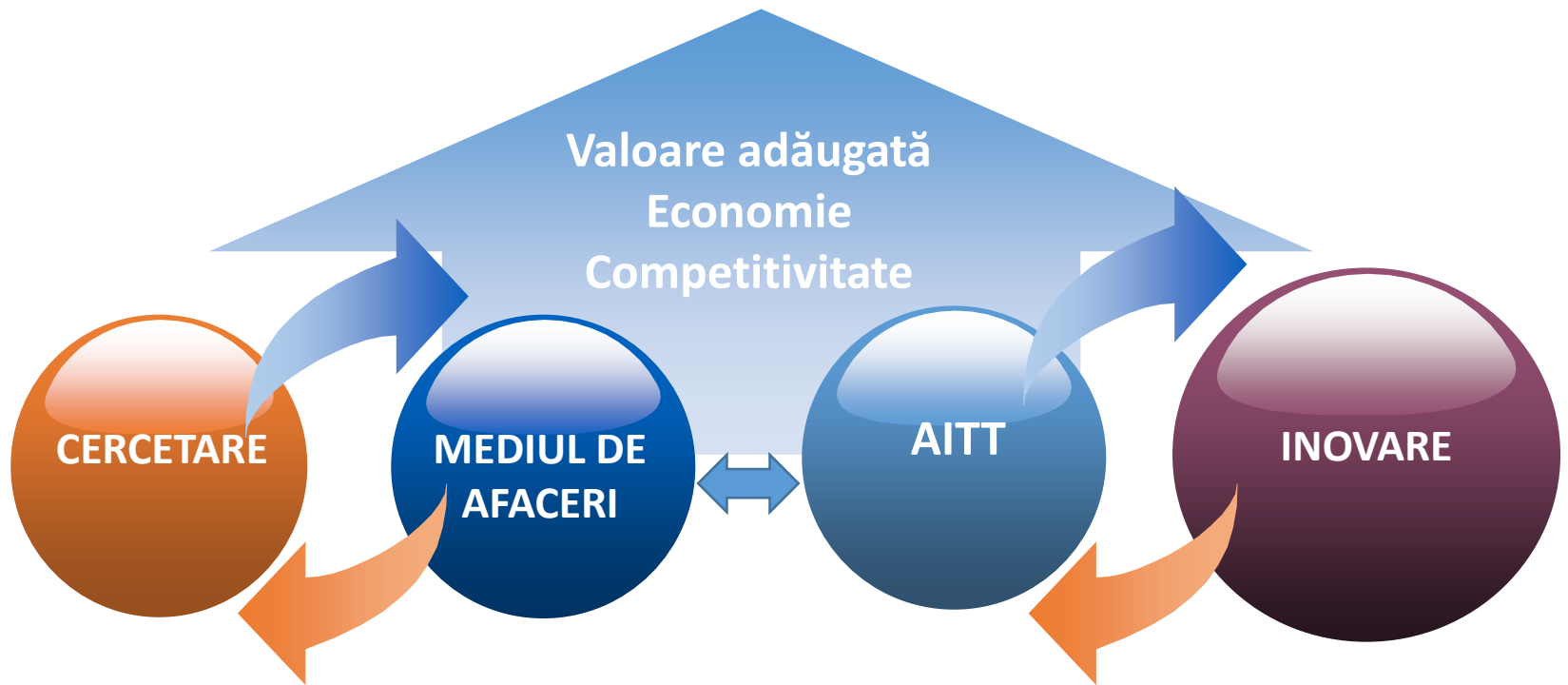
CADRUL DE REFERINȚĂ AL CURRICULUMULUI UNIVERSITAR

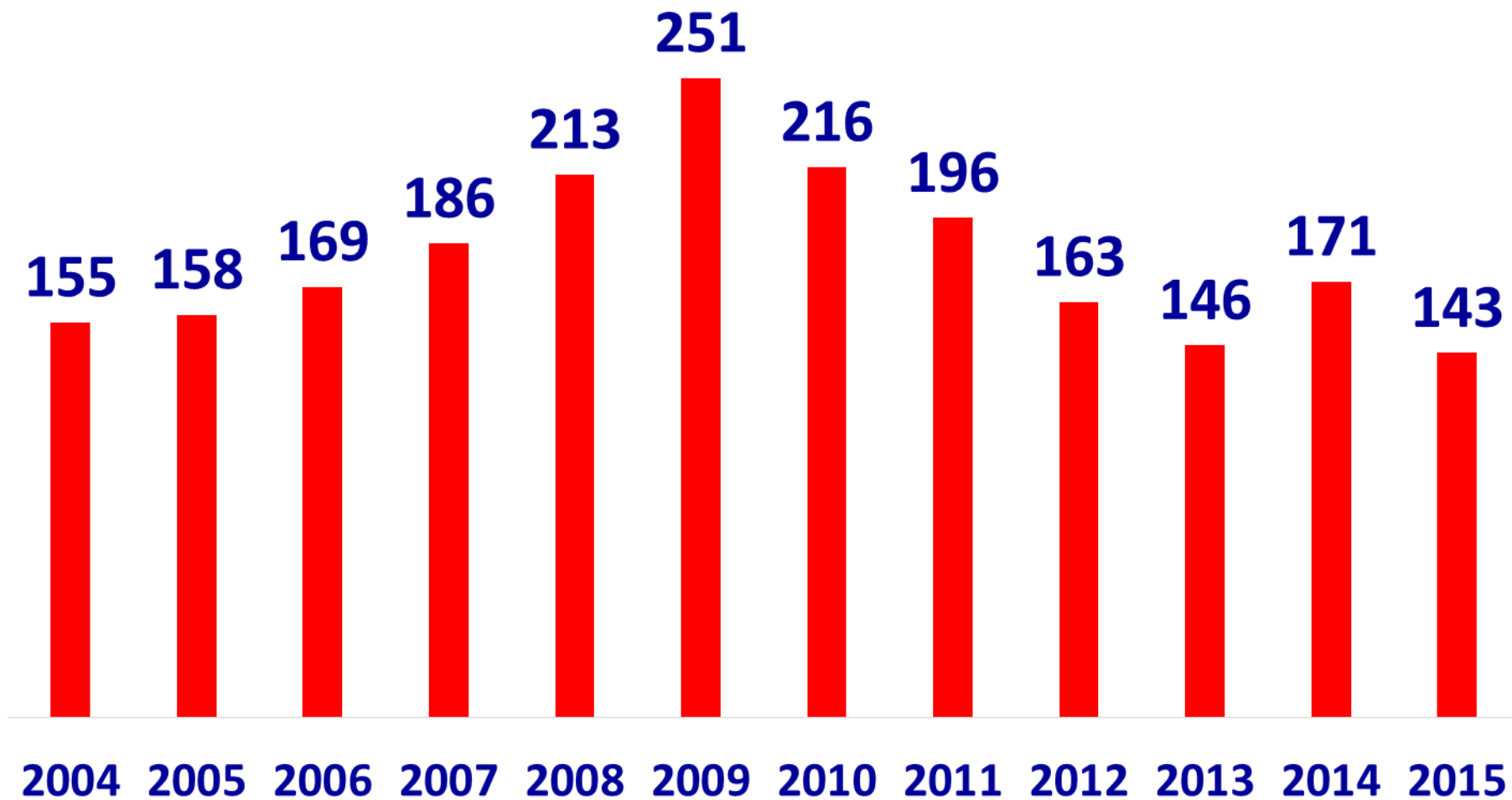
5-7 noiembrie, 2015
Chişinău

Inovarea - calea succesului

Dinamica numărului de brevete de invenție obținute

Transfer Tehnologic 2015

13 proiecte de inovare și transfer tehnologic:

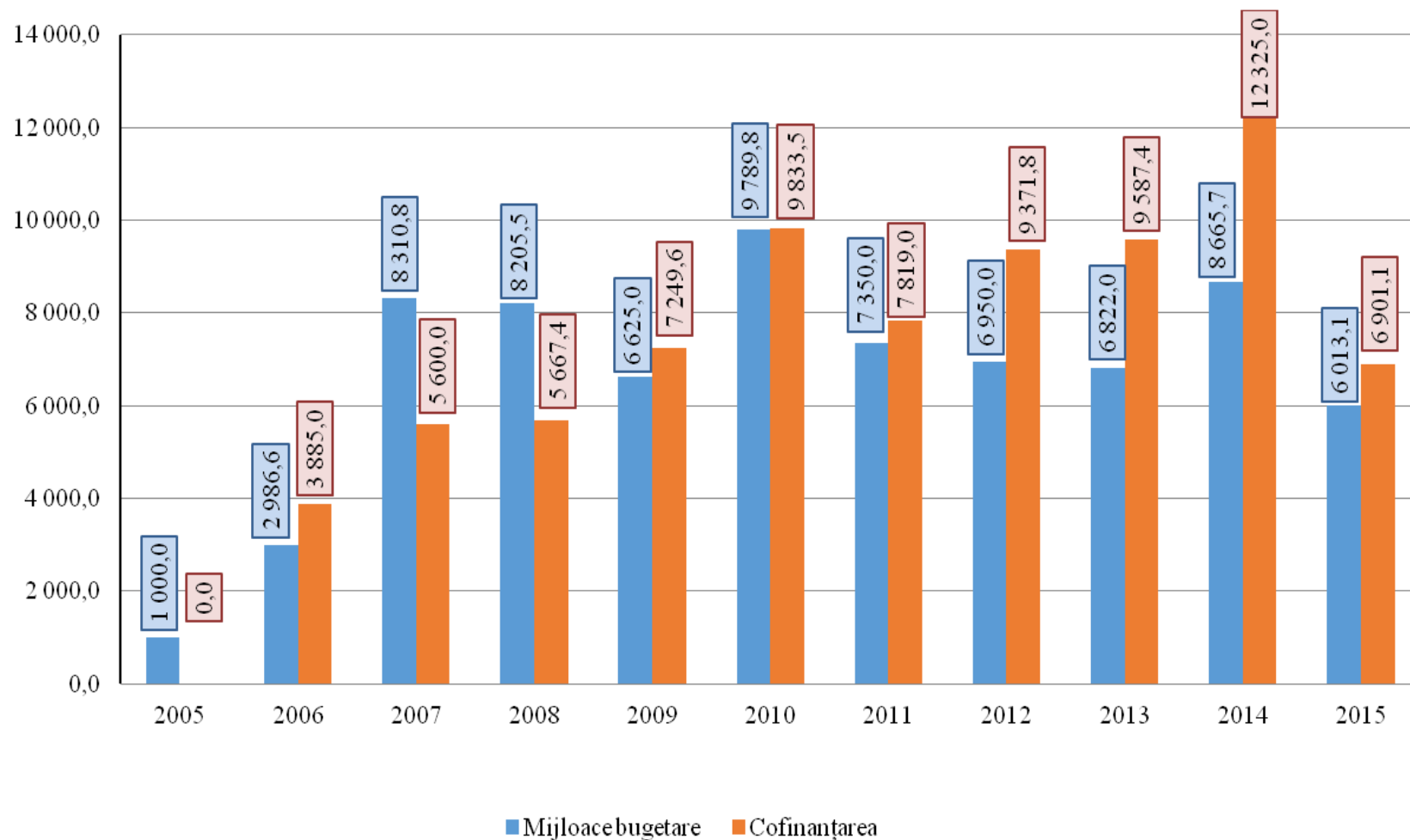
- a. Finanțarea din bugetul de stat – 6,0 mln. lei
- b. Cofinanțarea (investiții private) – 6,9 mln. lei

Finanțarea pe direcții strategice: mln lei

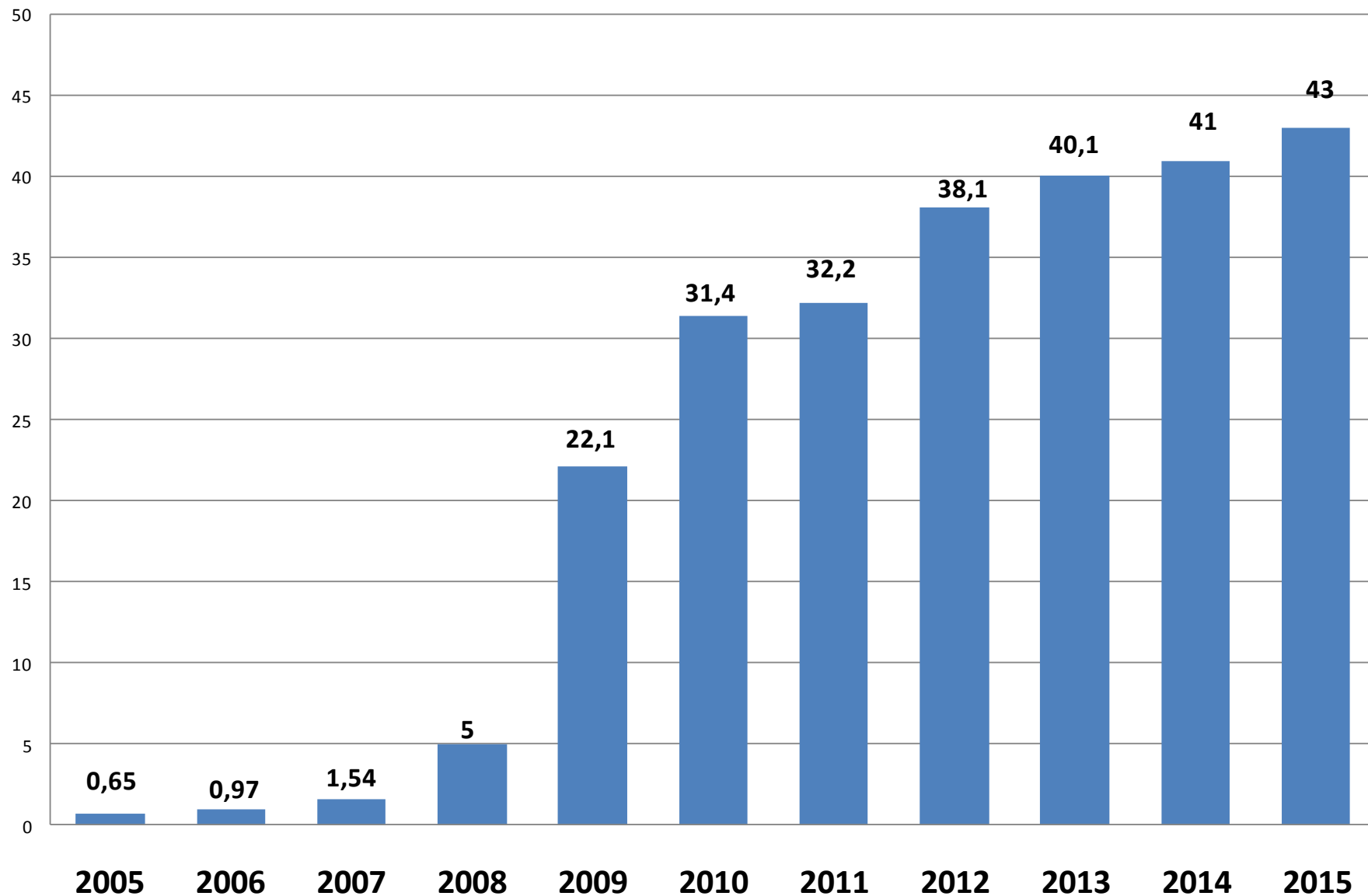
- a. Materiale, tehnologii si produse inovative – 3,5
- b. Eficienta, energetica si valorificarea surselor regenerabile de energie – 1,2
- c. Sanatate si biomedicina – 0,7
- d. Biotehnologie – 0,6

Volumul total al producției Inovaționale: **43,0** mln lei

Coraportul dintre Finanțarea și Cofinanțarea Proiectelor de Transfer Tehnologic, mln lei

Volumul producției inovaționale comercializate, mln. lei

Proiecte de transfer tehnologic. Istorii de succes

Proiectarea, producerea și încercarea combinatorului multifuncțional pentru prelucrarea solului KSPS8

Perioada de realizare	2015
Direcția strategică	<i>Materiale, tehnologii si produse inovative</i>
Conducător de proiect	<i>Dr. Valeriu Vozian</i>
Instituția executorie	<u>S.A. MOLDAGROTEHNICA</u>
Cofinanțatorul	S.A. MOLDAGROTEHNICA
Finanțare bugetară	670,6 mii lei
Cofinanțare	853,1 mii lei
Rezultat:	<i>Producerea în serie a combinatorului multifuncțional pentru prelucrarea solului KSPS8 ce îndeplinește 4 operații la prelucrarea solului.</i>

Elaborarea și implementarea tehnologiilor avansate de fabricare a produselor lactate ecologic pure cu noi culturi starter

Perioada de realizare	2015
Direcția strategică	Biotehnologie
Conducător de proiect	Dr. Boris CARABULEA
Instituția executorie	<u>Universitatea Tehnică a Moldovei</u>
Cofinanțatorul	SRL "Sinerg Sistem"
Finanțare bugetară	250,0 mii lei
Cofinanțare	250,0 mii lei
Rezultat	Elaborarea și implementarea tehnicilor și tehnologiilor de prelucrare a laptelui de vaci, oi, capră cu obținerea laptelui pasteurizat și sterilizat, brânzeturilor moi și tari, produselor acido-lactice, smântână, unt, creme pur ecologice cu o durată de păstrare sporită.

Fabricarea de echipamente pentru utilizarea eficientă a deșeurilor din lemn

Perioada de realizare	2015
Direcția strategică	<i>Eficiența, energetică și valorificarea surselor regenerabile de energie</i>
Conducător de proiect	<i>DI. ANASTASOV Serghei</i>
Instituția executoare	<i>Rezident al <u>Incubatorului de Inovare "InnoCenter"</u> SRL «Goliat-Vita»</i>
Cofinanțatorul	<i>Rezident al Incubatorului de Inovare "InnoCenter" SRL «Goliat-Vita»</i>
Finanțare bugetară	<i>640,0 mii lei</i>
Cofinanțare	<i>640,0 mii lei</i>
Rezultat	<i>Elaborarea, testarea și producerea de echipamente pentru utilizarea eficientă a deșeurilor din lemn și echipamente de încălzire (100 kW), precum și promovarea/comercializarea produsului final pe piața Republicii Moldova și peste hotare.</i>

Implementarea tehnologiei endoscopice minimal invazive în tratamentul tumorilor de bază craniană

Perioada de realizare	2015
Direcția strategică	Sănătate și Biomedicină
Conducător de proiect	dr. hab. Valerii TIMIRGAZ
Instituția executoare	<u>Institutul de Neurologie și Neurochirurgie</u> Laborator de Neurochirurgie Anestezie și Reanimare
Cofinanțatorul	Institutul de Neurologie și Neurochirurgie Laborator de Neurochirurgie Anestezie și Reanimare
Finanțare bugetară	999,5 mii lei
Cofinanțare	999,5 mii lei
Rezultat	Elaborarea unui algoritm de diagnosticare și tratament operator cu utilizarea tehnologiei endoscopice la pacienții cu tumori de bază craniană anterioară.

Implementarea tehnologiei de tratare a deșeurilor medicale infecțioase utilizând sterilizatorul STERISHRED 250

Perioada de realizare	2015
Direcția strategică	<i>Materiale, tehnologii și produse inovative</i>
Conducător de proiect	<i>Acad. Gheorghe DUCA</i>
Instituția executoare	<u><i>Întreprinderea Experimentală Chimică Izomer a AȘM</i></u>
Cofinanțatorul	<i>SRL "Uispac"</i>
Finanțare bugetară	<i>1.385,0 mii lei</i>
Cofinanțare	<i>2.323,4 mii lei</i>
Rezultat	<i>Crearea punctului autorizat de tratare a deșeurilor medicale infecțioase. Implementarea tehnologiei de tratare a deșeurilor medicale infecțioase la scară industrială utilizând sterilizatorul STERISHRED 250.</i>

Aprecierea stării funcționale a structurilor neuronale ale sistemului nervos central și periferic prin metoda examenului complex

Perioada de realizare 2015

Direcția strategică Sănătate și Biomedicină

Conducător de proiect Acad. Stanislav GROPPA

Instituția executoare Institutul de Medicină Urgentă

Cofinanțatorul Institutul de Medicină Urgentă

Finanțare bugetară 500,0 mii lei

Cofinanțare 500,0 mii lei

Rezultat Implementarea în practica clinică și științifică a unui dispozitiv ce poate cuantifica starea funcțională a structurilor neuronale și de transmitere aferente și eferente a sistemului nervos central și periferic prin metoda unui examen complex

Sistemul informațional distribuit <<DICOM NETWORK>>

Perioada de realizare 2015

Direcția strategică *Materiale, tehnologii și produse inovative*

Conducător de proiect *Dr. Petru BOGATENCOV*

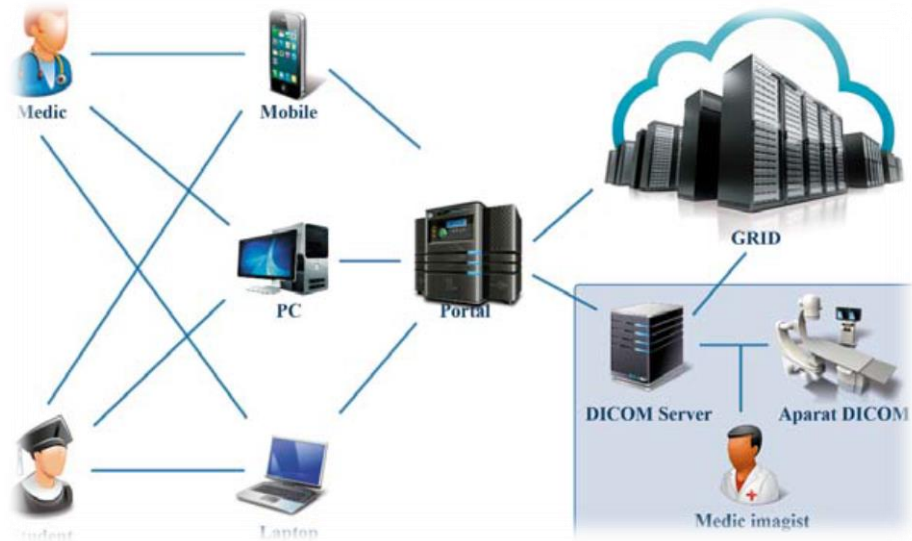
Instituția executoare *Institutul de Matematică și Informatică*

Cofinanțatorul *Institutul de Medicină Urgentă*

Finanțare bugetară *600,0 mii lei*

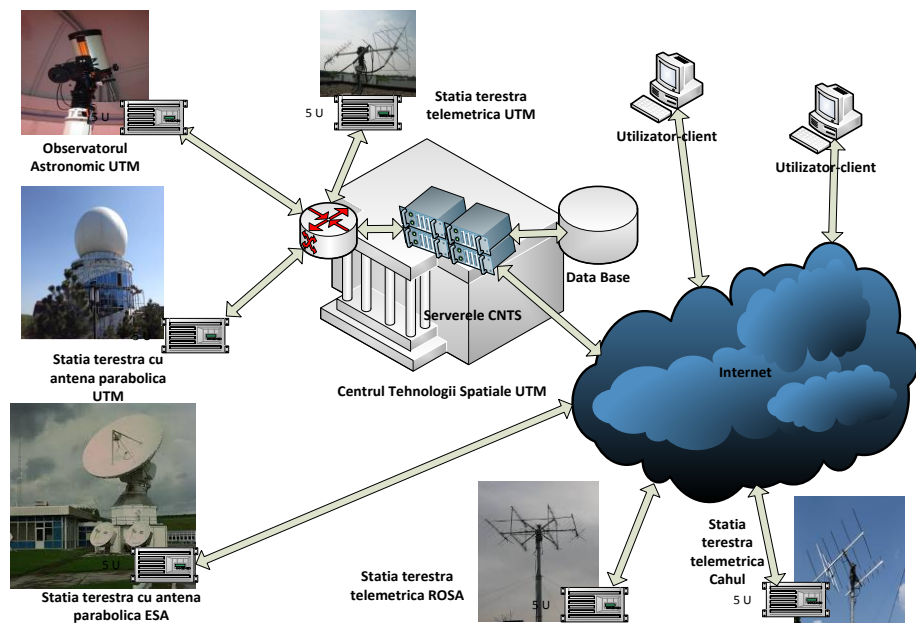
Cofinanțare *600,0 mii lei*

Rezultat *Implementarea unui sistem informațional integrat cu oferirea serviciilor privind asigurarea schimbului automatizat de informații în format DICOM în cadrul instituțiilor medicale din Moldova.*

Consolidarea infrastructurii terestre a Centrului Tehnologii Spațiale pentru simularea și monitorizarea zborului sateliților cu control local și teleghidat

Perioada de realizare	2015
Direcția strategică	Materiale, tehnologii si produse inovative
Conducător de proiect	Acad. Ion BOSTAN
Instituția executoare	<u>Universitatea Tehnică a Moldovei</u>
Cofinanțatorul	UTM, Centrul Național Tehnologii Spațiale
Finanțare bugetară	225 mii lei
Cofinanțare	225 mii lei
Rezultat:	<i>Fabricarea stațiilor terestre cu control teleghidat și implementarea în procesul educațional, precum și oferirea serviciilor în obținerea datelor operative de la sateliți meteo pentru Centrul meteo la scară națională.</i>

Integrarea în Spațiul European de Cercetare

2012
Moldova – first
CIS country
associated to
FP7

2013
Formal request
for the status of
Associated
country to
H2020

2013
Action Plan-3
Moldova in
HORIZON 2020
Approval by
CSSDT

2014
Association to
the H2020

2015
Draft of the
National
Strategy
for Integration
to the
ERA

2015-2016
Policy Support
Facilities under
H2020
mission

Participarea în Programul Orizont-2020

În 2014-2015 în cadrul Programului Orizont au fost depuse peste **130 de propuneri**, care întrunesc peste **180 de participanți din Republica Moldova**, din care **15 de proiecte** au fost susținute de către CE, cu un volum de finanțare în suma de **1.94 mln EURO**.

În comparație cu țările din Parteneriatul Estic, luând în considerație numărul populației, **Republica Moldova este cel mai activ participant la apelurile din cadrul Programului ORIZONT 2020**, după cum urmează:

- ***De 2 ori mai activă decât Armenia și Georgia;***
- ***De 3 ori mai activă decât Belarus;***
- ***De 4 ori mai activă decât Ucraina;***
- ***De 13 ori mai activă decât Azerbaidjan.***

PARTICIPAREA REPUBLICII MOLDOVA IN ORIZONT 2020

Indicator	Proiecte depuse	Proiecte Cistigate
Propuneri înaintate, TOTAL	130	15
În calitate de coordonatorul al consorțiumului	9	1
În calitate de partener al consorțiumului	43	14
Organizații de cercetare (Institute și Universități)	68	9
Întreprinderi	27	1
Organizații Non-guvernamentale (ONG)	19	5
Alte agenții și organizații	16	

Cu țările din Parteneriatul Estic

AM	AZ	BY	GE	UA
5	1	3	6	3

Cu țările Membre UE și țările Asociate

IT	EL	ES	FR	BE	PT	UK	HU	PL	NL	RO
13	10	10	10	10	9	9	8	8	8	7

Apeluri de concurs pentru stimularea participării în Programul ORIZONT 2020

Apelurile de concurs lansate de Academia de Științe a Moldovei cu suportul Comisiei Europene cu scopul stimulării participării în Programul cadru al Uniunii Europene de cercetare-inovare ORIZONT 2020:

1. Conectarea **Centrelor de Excelență** din Republica Moldova la Infrastructuri de Cercetare din Europa (sunt în proces de implementare 12 proiecte);
2. Creșterea participării în cadrul Programului Orizont 2020 prin **susținerea mobilității cercetătorilor**. (sunt oferite peste 70 granturi de mobilitate) Concursul este în derulare până în august 2016.
3. **BONUS EUROPEAN** pentru stimularea participării la Programul Orizont 2020 (sunt oferite 45 Bonusuri pentru participanți în cadrul H2020). Concursul este în derulare până la august 2016.

STIMULAREA EXCELENȚEI ȘTIINȚIFICE ȘI CAPACITATEA DE INOVARE ÎN MICROSCOPIE HOLOGRAFICĂ DIGITALĂ

Coordonator: Institutul de Fizică Aplicată

Cifrul proiectului: H2020-TWINN-2015 Twinning (HOLO).

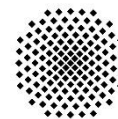
Project number: 687328

Coordonatorul Proiectului: dr. Elena Achimova, c.ș.coord.

Obiectivul general al proiectului :

Stimularea excelenței științifice și a capacității de inovare în microscopie holografică digitală a Institutului de Fizică Aplicată al Academiei de Științe a Moldovei (IFA-AȘM) prin crearea unei rețele de parteneri Twinning: Universitățile Stuttgart (USTUTT), Tampere University of Technology (TUT) și Intelligentsia Consultants (Intelligentsia). Pentru a atinge acest obiectiv, proiectul va derula 3 ani se va baza pe experiența existentă în IFA-AȘM și partenerii de cercetare și inovare. Pentru a stimula excelența științifică și capacitatea de inovare în microscopie holografică digitală, partenerii vor pune în aplicare o strategie științifică și inovatoare axată pe două sub-teme:

1. Proiectarea și optimizarea elementelor optice de difracție (EOD) pentru dezvoltarea microscopului holografic digital (MHD);
2. Dezvoltarea unor algoritmi avansați de procesare imagistică pentru MHD cu utilizarea EOD.

Universität
Stuttgart

TAMPERE
UNIVERSITY OF
TECHNOLOGY

Bugetul total al proiectului: **999 926 Euro**

Bugetul proiectului alocat pentru partenerul din Moldova: **506 981 Euro**

Modele de atenuare a dezastrelor sociale cauzate de catastrofe și terorism

Coordonator: Institutul de Matematică și Informatică,

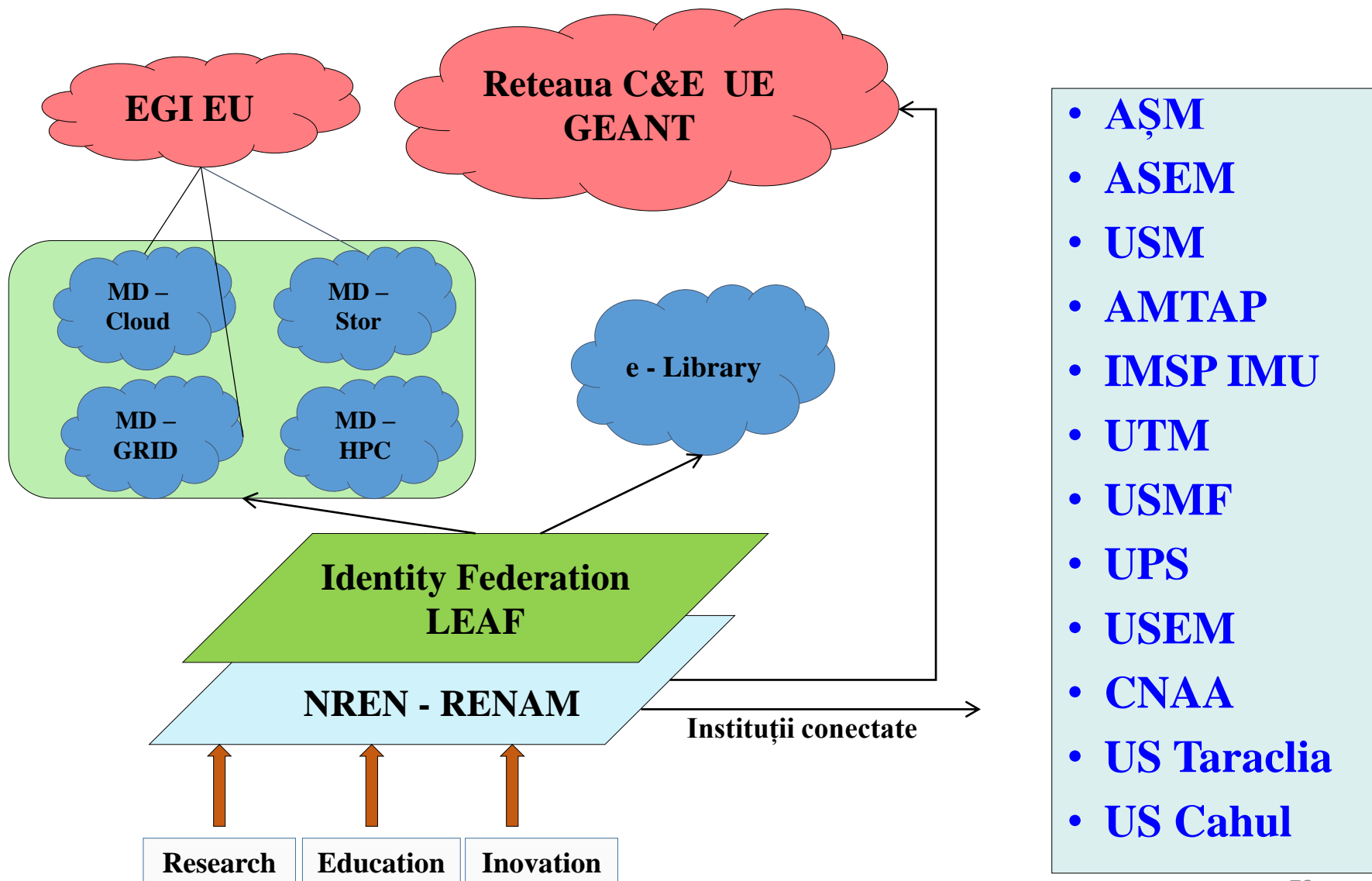
Parteneri: Institutul de Analiză a Sistemelor Aplicative, Universitatea Tehnică din Kiev, Institutului de Informatică Teoretică al Academiei Române

Cercetătorii Institutului de Matematică și Informatică realizează o cercetare științifică complexă în cadrul proiectului „Modelarea și atenuarea dezastrelor sociale cauzate de catastrofe și terorism”, finanțat cu **300 de mii de Euro**, în cadrul Programului NATO pentru pace și securitate (NUKR.SFPP 984877).

Scopul proiectului este crearea unui set de instrumente, metode, modele și algoritmi care să permită detectarea, monitorizarea, modelarea și atenuarea dezastrelor sociale provocate de terorism și catastrofe de natură diferită (naturale, tehnogene etc).

RENAM – operatorul e-infrastructurii comunității naționale de cercetare și educație

**Realizarea reformelor
în sfera științei și inovării
este o chemare a timpului**

Vă mulțumesc

pentru atenție!